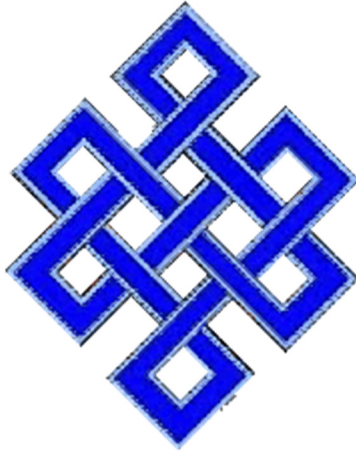


*Vocabulary in
Jam-yang-shay-pa's Seventy Topics
Tibetan-Sanskrit-English*



Jeffrey Hopkins
Jongbok Yi

UMA INSTITUTE
FOR TIBETAN STUDIES

Vocabulary in Jam-yang-shay-pa's *Seventy Topics*

Website for UMA Institute for Tibetan Studies (Union of the Modern and the Ancient: *gsar rnying zung `jug khang*): uma-tibet.org. UMA stands for "Union of the Modern and the Ancient" and means "Middle Way" in Tibetan. UMA is a non-profit 501(c)3 organization.

*Vocabulary in
Jam-yang-shay-pa's Seventy Topics
Tibetan-Sanskrit-English*

Jeffrey Hopkins
Jongbok Yi

UMA Institute for Tibetan Studies
uma-tibet.org

Education in Compassion and Wisdom UMA Go-mang Translation Project

*Supported by a generous grant
from the ING Foundation
and individual sponsors—
Hsu Shu-Hsun; Chou Mei-Dai;
Chien Jin-Hong; Pu Chih-Pin;
Daniel E. Perdue*

Translating texts from the heritage of Tibetan and Inner Asian Buddhist systems. The project focuses on Great Indian Books and Tibetan commentaries from the Go-mang College syllabus as well as a related theme on the fundamental innate mind of clear light in Tantric traditions. A feature of the Project is the usage of consistent vocabulary and format throughout the translations.

Publications available online without cost under a Creative Commons License with the understanding that downloaded material must be distributed for free: <http://uma-tibet.org>. UMA stands for Union of the Modern and the Ancient (*gsar rnying zung 'jug khang*). The UMA Institute for Tibetan Studies is a non-profit 501(c)3 organization.

UMA Institute for Tibetan Studies
7330 Harris Mountain Lane
Dyke, VA 22935-1008
USA

Version: June, 2015

ISBN

Library of Congress Control Number:

Hopkins, Jeffrey, 1940-; Yi, Jongbok, 1971-

Vocabulary in jam-yang-shay-pa's seventy topics: tibetan-sanskrit-english / by Jeffrey Hopkins, Jongbok Yi.

ISBN

1. 'Jam dbyangs bzhad pa ngag dbang brtson grus, 1648-1722. Dngos po bryad don bdun cu'i rnam bzhag legs par bshad pa mi pham bla ma'i zhal lung. 2. Byams pa (Maitreya). Mngon par rtogs pa'i rgyan. 3. Dge-lugs-pa (Sect)--Doctrines. 4. Don-bdun-bcu. 5. Wisdom—Religious aspects--Buddhism. 6. Vocabulary. I. Title.

Contents

Vocabulary in Jam-yang-shay-pa's <i>Seventy Topics</i>	7
The Eight Categories and Seventy Topics: English-Tibetan	73

VOCABULARY IN JAM-YANG-SHAY-PA'S *SEVENTY TOPICS*

This inventory of words contains all vocabulary in Jam-yang-shay-pa's *Eloquent Presentation of the Eight Categories and Seventy Topics: Sacred Word of Guru Ajita* in dictionary format followed on page 73 by a list of the eight categories and seventy topics.

TIBETAN-SANSKRIT-ENGLISH

Entry order: Tibetan entry, Wylie in italic, Sanskrit (occasionally), English translation/s as used in this text, and Divisions (occasionally)

ཀ་

ཀུན་ *kun* all

ཀུན་ཏུ་འབྲུག་ *kun tu 'jug* engagement in all

ཀུན་བཏགས་ *kun btags* artificial, imputational

ཀུན་བཏགས་སྤང་བྱ་ *kun btags spang bya* artificial object of abandonment

ཀུན་ནས་ཞི་ *kun nas zhi* thoroughly pacify

ཀུན་འབྱུང་ *kun 'byung* source

- ཀུན་འབྱུང་ཚེས་བཟོད་ *kun 'byung chos bzod* doctrinal forbearance
 with respect to origins of sufferings
 ཀུན་འབྱུང་ཚེས་ཤེས་ *kun 'byung chos shes* doctrinal knowledge with re-
 spect to origins of sufferings
 ཀུན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་ *kun 'byung rjes bzod* subsequent forbearance
 with respect to origins of sufferings
 ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་ *kun 'byung rjes shes* subsequent knowledge with
 respect to origins of sufferings
 ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ *kun 'byung bden pa* true origins
 ཀུན་རྗོབ་ལ་ལྷོས་པའི་ཞི་མཐའ་ *kun rdzob la ltos pa'i zhi mtha'* extreme
 of peace relative to the conventional
 ཀུན་ཤེས་ *kun shes* knower of all
 ཀུན་ཤེས་ཉིད་ *kun shes nyid* knowledge of all
 ཀྱང་འང་ཡང་ *kyang / 'ang / yang* though, although, on the one hand,
 even, even though, also, moreover
 ལྷན་ཀ་ *klan ka* critical, objection
 ལྷན་ཀའི་རྩོད་པ་ *klan ka'i rtsod pa* critical dispute
 དཀའ་བ་ *dka' ba* difficult
 དཀྲ་ *dku* waist
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ *dkon mchog gsum* three jewels
 དཀྲུགས་པ་ *dkrugs pa* disrupt
 བཀས་བཅད་པ་ *bkas bcad pa* decreed
 བཀྲར་ *bkur* extoll, services
 བཀོད་མའི་ཚུ་ *bkod ma'i chu* spring
 བཀོད་མའི་ཚུ་ལྷ་བྱའི་སེམས་བསྐྱེད་ *bkod ma'i chu lta bu'i sems bskyed*
 mind-generation like spring
 བཀྲ་ཤེས་ཀུན་ནས་འབྱེལ་བ་ *bkra shis kun nas 'khyil ba* Tra-shi-khyil
 སྐད་ཅིག་ *skad cig* period, instant, moment
 སྐད་ཅིག་གཅིག་ *skad cig gcig* momentary, simultaneous period

- སྐད་ཅིག་སྐྱུར་/ སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱུར་བ་ *skad cig sbyor / skad cig ma'i sbyor ba* (*kṣaṇikaprayogaḥ*) momentary training
- སྐད་ཅིག་མ་ *skad cig ma* momentary, moment, instant, period
- སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ *skad cig ma gcig* one instant, single moment
- སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ *skad cig ma gcig gis mngon par rtogs pa* clear realization in a single moment
- སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱུར་བ་/སྐད་ཅིག་སྐྱུར་ *skad cig ma'i sbyor ba / skad cig sbyor* (*kṣaṇikaprayogaḥ*) momentary training
- སྐད་སྐྱུས་པ་ *skad smras pa* utter
- སྐབས་ *skabs* on the occasion, occasion
- སྐབས་ཕྱིན་ *skabs phyin* appropriately sized
- སྐལ་བ་ *skal ba* lot
- སྐལ་བ་བྱང་ *skal bzang* fortunate (good lot)
- སྐྱེ་ཆེ་དྲང་ *sku che drang* large straight body
- སྐྱེ་བདུན་དག་ *sku bdun dag* seven body areas
- སྐྱེ་བས་ *skyabs* refuge
- སྐྱེ་མཆེད་ *skye mched* sense-spheres
- སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་ *skye mched bcu gnyis* twelve sense-spheres
- སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུ་ *skye ba sprul sku* incarnation emanation body
- སྐྱེལ་ *skyel* escort (verb)
- སྐྱེལ་པ་ *skyob pa* protective, protection
- སྐྱེག་/ སྐྱེག་པ་ *skrag / skrag pa* fear, fearing
- བསྐྱལ་པ་ *bskal pa* eon
- བསྐྱེད་པ་ *bskyed pa* generate, produce
- བསྐྱུར་པ་ *bskrun pa* craft-(verb)

ཁ་

ཁ་རྟོན་ *kha ton* recitation

ཁམས་གསུམ་ *khams gsum* three realms (desire, form, and formless realms)

ཁས་མི་ལེན་པ་ *khas mi len pa* nonassertion

ཁོ་ན་ *kho na* only

ཁོ་ནར་ *kho nar* only

ཁོ་ལག་ *kho lag* limb

ཁྱད་པར་ *khyad par* attribute, differentiation, feature, enhancement, superior

ཁྱད་པར་ཅན་ *khyad par can* special

ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ *khyad par du 'gro ba* enhance, enhancement

ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ *khyad par du byas* qualified (by)

ཁྱད་པར་འཕགས་/ ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ *khyad par 'phags / khyad par 'phags pa* surpass, elevated above

ཁྱད་པར་མཚན་ཉིད་ *khyad par mtshan nyid* differentiating characteristic

ཁྱད་པར་ལྷགས་པ་ *khyad par zhugs pa* differentiator as superior

ཁྱད་པར་ལམ་ *khyad par lam* elevating path

ཁྱད་ལྷགས་/ ཁྱད་ལྷགས་པ་ *khyad zhugs / khyad zhugs pa* superior to

ཁྱབ་པ་ *khyab pa* pervasion, are necessarily, encompassable (as in opposite of bsam mi khyab pa), entail, pervasive

ཁྱུ་མཚོག་ *khyu mchog* supreme bull

མཁས་/མཁས་པ་ *mkhas / mkhas pa* wise, skill, skilled

མཁྱེན་པ་ *mkhyen pa* exalted knower, know

མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ *mkhyen pa'i yon tan* quality of exalted knowledge

མཁྱེན་རབ་ *mkhyen rab* supreme knowledge

- མཁྱེན་གསུམ་ *mkhyen gsum* three exalted knowers (exalted-knower-of-all-aspects, knower of paths, and knower of bases)
- མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ *mkhyen gsum gyi rnam pa* aspect of the three exalted knowers
- མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒོམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ *mkhyen gsum bsdus sgom gyi sbyor ba'i rnam pa* aspect of training involved in meditatively cultivating collectively the three exalted knowers
- འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ *'khor ba ji srid* as long as cyclic existence lasts
- འཁོར་བའི་ཉེས་པ་ *'khor ba'i nyes pa* fault of cyclic existence
- འཁོར་ལ་དགའ་བ་ *'khor la dga' ba* liking companions
- འཁོར་གསུམ་ *'khor gsum* three spheres (as in three spheres of self-contradiction)
- འཁྲིད་མཚད་ *'khrid mdzad* lead
- འཁྲིལ་བག་ཆགས་ *'khril bag chags* elegant
- འཁྲུངས་ *'khrungs* grow

ག་

- གང་གང་ *gang gang* particular
- གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ *gang zag gi bdag med* without a self of persons, selflessness of persons
- གང་ཡང་རུང་བ་ *gang yang rung ba* any
- གང་རུང་ *gang rung* any, either
- གུ་རུ་ *gu ru* guru
- གུས་ *gus* respectfully, respect
- གཤགས་ *gegs* obstacle, hindrance, interference
- གོ་ *go* understand, ninety
- གོ་/གོ་ཆ་ *go / go cha* armor
- གོ་སྐབས་ *go skabs* chance, opportunity

- གོ་སྒྲུབ་ *go sgrub (saṃnāhapratipattiḥ)* achieving through armor
 གོ་གཅིག་ *go gcig* ninety-one
 གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་ *go cha'i sgrub pa* achieving through armor
 གོ་རིམ་/གོ་རིམས་ *go rim / go rims* gradation, series, levels
 གོ་རིམ་དུ་ *go rim du* gradually
 གོ་རིམ་དུ་བྱེད་པ་ *go rim du byed pa* gradually effecting
 གོ་རིམས་བཞིན་/གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ *go rims bzhin / go rims bzhin du* re-
 spectively
 གོམ་ *gom* step
 གྲ་ནོམ་པ་ *gya nom pa* auspiciousness, fine, sublime
 གྲུར་པ་ *gyur pa* serve, is, became
 གྲུན་དུ་ཕྱོགས་ *gyen du phyogs* standing upwards
 གྲངས་ལས་འདས་པ་ *grangs las 'das pa* innumerable
 གྲིམས་པ་ *grims pa* taut
 གྲུ་ཆར་ *gru char* fertile rain
 གྲུབ་/འགྲུབ་ *grub / 'grub* achieve, existent, establish, achievement,
 adept, attain, accomplish
 གྲོགས་ *grogs* accompanier, association, friend
 གྲུ་ *glu* song
 གྲུ་དབྱངས་ *glu dbyangs* pleasant song
 གྲུ་དབྱངས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ *glu dbyangs lta bu'i sems bskyed* mind-
 generation like pleasant song
 གློ་བུར་ *glo bur* adventitious
 དགག་སྒྲུབ་ *dgag sgrub* refutation and proofs
 དགའ་སྟོན་ *dga' ston* festival
 དགའ་བ་ *dga' ba* rejoice, like, joy, longing
 དགེ་/དགེ་བ་ *dge / dge ba* virtue

- དགེ་འདུན་ *dge 'dun* community member, spiritual community, spir-
 itual aspirant, aspirant to virtue
 དགེ་བདུན་དཀོན་མཆོག་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ *dge bdun dkon mchog rjes su*
dran pa recollection of the spiritual community jewel
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ *dge ba'i bshes gnyen* spiritual guide
 དགེ་རྩ་ *dge rtsa* virtuous root, root of virtue
 དགེ་རྩ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ *dge rtsa thun mong ma yin pa* uncommon
 root of virtue
 དགོངས་འགྲེལ་ *dgongs 'grel* commentary on the thought
 དགོངས་པ་ *dgongs pa* consideration, exalted consideration, thought,
 thinking
 དགོས་ *dgos* must, need, necessary
 དགོས་པ་ *dgos pa* purpose, needing
 དགྲེས་པ་ *dgyes pa* pleasing
 མགུལ་བ་ *mgul ba* neck
 འགལ་རྐྱེན་ *'gal rkyen* contrary condition
 འགྲུགས་པ་ *'gugs pa* attract
 འགྲུལ་བ་ *'gul ba* move
 འགོག་/འགོག་པ་ *'gog / 'gog pa* stop, cease, negate, cessation, negation
 འགོག་བདེན་ *'gog bden* true cessation
 འགོག་པ་ཚེས་བཟོད་ *'gog pa chos bzod* doctrinal forbearance with re-
 spect to cessation [of the origins of suffering]
 འགོག་པ་ཚེས་ཤེས་ *'gog pa chos shes* doctrinal knowledge with respect
 to cessation [of the origins of suffering]
 འགོག་པ་རྗེས་བཟོད་ *'gog pa rjes bzod* subsequent forbearance with re-
 spect to cessation [of the origins of suffering]
 འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་ *'gog pa rjes shes* subsequent knowledge with re-
 spect to cessation [of the origins of suffering]

- འགོག་པའི་སྣོན་མས་འཇུག་ 'gog pa'i snyoms 'jug meditative absorption of
cessation
- འགོག་བྱེད་ 'gog byed negator, that which stops
- འགོད་/འགོད་པ་ 'god / 'god pa set, decay
- འགྱུར་ 'gyur translation, will (future), will be, will become, to become,
might be, about to be
- འགྱུར་གྱི་ཕྱག་/འགྱུར་ཕྱག་ 'gyur gyi phyag / 'gyur phyag translator's
homage
- འགྱུར་ཕྱག་བྱེད་པ་ 'gyur phyag byed pa make translator's homage
- འགྲམ་པ་ 'gram pa cheek
- འགྲིབ་ 'grib decrease
- འགྲེལ་ཚེན་ 'grel chen Haribhadra's *Great Commentary*
- འགོ་/འགོ་བ་ 'gro / 'gro ba transmigrating being, go, transmigration, pro-
ceed
- འགོ་ཉམས་ 'gro nyams degenerated from proceeding
- རྒྱ་མཚོ་ rgya mtsho ocean, lake
- རྒྱ་མཚོའི་རླབས་ rgya mtsho'i rlabs ocean wave
- རྒྱ་གཞུང་ rgya gzhung Indian text
- རྒྱན་ rgyan ornament, Maitreya's *Ornament for the Clear Realizations*
- རྒྱན་དྲུག་ rgyan drug six ornaments (who beautify the teaching of the
Buddha—Nāgārjuna, Āryadeva, Asaṅga, Vasubandhu, Dignāga, and
Dharmakīrti)
- རྒྱན་སྣང་ rgyan snang Haribhadra's *Illumination of (Maitreya's) "Or-
nament for the Clear Realizations"*
- རྒྱལ་ rgyal king, monarch, victor, conqueror, overcome
- རྒྱལ་པོ་ rgyal po monarch, king
- རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱའི་སེམས་བསྐྱེད་ rgyal po lta bu'i sems bskyed mind-genera-
tion like monarch

- རྒྱལ་ཚབ་ *rgyal tshab* regent of the Conqueror, Gyal-tshab (Gyal-tshab Dar-ma-rin-chen)
- རྒྱལ་ཡུམ་ *rgyal yum* Mother of the Victors (the perfection of wisdom)
- རྒྱལ་སྲས་ *rgyal sras* Victor Children
- རྒྱས་/རྒྱས་པ་ *rgyas / rgyas pa* expansive, extensive, broad, further (verb)
- རྒྱས་འགྱུར་ *rgyas 'gyur* developmental
- རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ *rgyas 'gyur gyi rigs* developmental lineage
- རྒྱས་པར་ *rgyas par* extensively, at length
- རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ *rgyas par ston pa* extensive indication
- རྒྱལ་ *rgyu* cause
- རྒྱལ་བྱེད་ཚུལ་ *rgyu byed tshul* mode of acting as a cause, way of acting as a cause
- རྒྱལ་འབྲས་ *rgyu 'bras* cause and effect
- རྒྱལ་ཚོགས་པ་ *rgyu tshogs pa* causal collection
- རྒྱལ་མཚན་ *rgyu mtshan* reason, evidence
- རྒྱལ་གཅོད་ *rgyun gcod* severance of the continuum
- རྒྱལ་མཐའ་ *rgyun mtha'* end of the continuum (as a sentient being just prior to Buddhahood)
- རྒྱལ་དུ་ *rgyun du* continually
- རྒྱལ་མི་འཆད་/རྒྱལ་མི་འཆད་པ་ *rgyun mi 'chad / rgyun mi 'chad pa* un-interrupted continuum, continuous
- སྒོ་ *sgo* approach, door
- སྒོ་ནས་/སྒོས་ *sgo nas / sgos* by way of, from the approach of
- སྒོ་མ་/སྒོ་མ་པ་ *sgom / sgom pa* meditation, cultivate, meditate, meditatively cultivate
- སྒོ་མ་པའི་འཁོར་གསུམ་ *sgom pa'i 'khor gsum* three spheres of meditation (agent, action, and object of meditation)
- སྒོ་མ་སྤང་ *sgom spang* that which is abandoned by the path of meditation, objects of abandonment by the path of meditation

གསོམ་སྤང་སྐོར་དགུ་ *sgom spang skor dgu* nine cycles of objects of abandonment by the path of meditation

གསོམ་བྱུང་ *sgom byung* arisen from meditation

གསོམ་ལམ་ *sgom lam* path of meditation

གསོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ *sgom lam gyi byed pa* (*bhāvanāmārgasya kāritram*) function of a [Great Vehicle] path of meditation

གསོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་ *sgom lam rtse sbyor* (*bhāvanāmārgamūrdhaprayogaḥ*) path-of-meditation peak training/ peak training of the path of meditation

གསོམ་སྐོར་ནས་ *sgos / sgo nas* by way of, from the approach of

སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ *sgyur bar byed pa* transform

སྒྲ་སྟན་/སྒྲ་བརྟན་ *sgra snyan / sgra brnyan* guitar

སྒྲ་སྟན་ཉ་བྱུའི་སེམས་བསྐྱེད་ *sgra snyan lta bu'i sems bskyed* mind-generation like guitar

སྒྲ་བཤད་ *sgra bshad* etymology

སྒྲས་བརྗོད་ཀྱིས་ *sgras brjod kyis* terminologically

སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་ *sgras brjod rigs kyi sgo nas* terminologically

སྒྲིབ་པ་ *sgrib pa* obstruction

སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ *sgrib pa spangs pa'i sems bskyed* mind-generation of one who has abandoned the obstructions

སྒྱུབ་པ་/སྒྱུབ་པ་ *sgrub / sgrub pa* achieving, achievement, accomplishing

སྒྱུབ་པ་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་མ་ཞེན་པ་ལ་འདོམས་པ་ *sgrub pa khyad par du 'gro ba'i rgyu yongs su ma zhen pa la 'doms pa* guidance concerning thorough nonattachment which is a cause of enhancing achieving

སྒྱུབ་པ་སྐོར་ལམ་ *sgrub pa sgom lam* (*abhinirhārasvabhāvo*

bhāvanāmārgaḥ) [Great Vehicle] path of meditation of achieving

སྒྱུབ་པ་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཐེག་ཅེན་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་འདོམས་པ་ *sgrub pa mi nyams pa'i rgyu theg chen gyi lam yongs su 'dzin pa la*

'doms pa guidance concerning thoroughly maintaining Great Vehicle paths which is a cause of nondegeneration from achieving

བརྒྱད་ *brgyad* eight

བརྒྱན་པ་ *brgyan pa* adorned

བསྐོམས་/བསྐོམས་པ་ *bsgoms / bsgoms pa* having meditatively cultivated, having cultivated, having meditated

བསྐྱུགས་ *bsgrags* proclaim

ང་

ང་རྒྱལ་ *nga rgyal* pride

ངན་སོང་ *ngan song* bad state, bad transmigration

ངེས་/ངེས་པ་ *nges / nges pa (niyata)* definite, definiteness

ངེས་པ་ *nges pa* ascertaining, ascertain

ངེས་པར་འབྲིན་པ་ *nges par 'byin pa* issue forth

ངེས་པར་འབྲུང་/ངེས་པར་འབྲུང་བ་ *nges par 'byung / nges par 'byung ba*
issuance, definitely issuative, definite emergence, definitive issuance, deliverance, definitely emerging

ངེས་འབྲིན་ *nges 'byin* deliverance

ངེས་འབྲུང་ *nges 'byung* definitive issuance, deliverance, definitely emerging, definitely issuative, definite emergence

ངེས་འབྲུང་སྐྱབ་པ་ *nges 'byung sgrub pa (sambhārapratipattiḥ)* definitely issuative achieving

ངེས་འབྲེད་ *nges 'byed* definite discrimination

ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ *nges 'byed cha mthun (nirvedhabhāgīyam)* concordance with a portion of definite discrimination

ངེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ *nges 'byed yan lag (nirvedhāṅgaḥ)* limb of definite discrimination

ངེས་འཛིན་ *nges 'dzin* definite apprehension, definitely hold

ངེས་བཟུང་བ་ *nges bzung ba* distinguish

ངོ་བོ་ *ngo bo* entity

ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྒྲིག་པ་ཐ་དང་/ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྒྲིག་པ་ཐ་དང་པ་ *ngo bo gcig la ldog pa tha dad / ngo bo gcig la ldog pa tha dad pa* one entity but different isolates

ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ *ngo bo nyid sku svabhāvikakāya* nature body

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པ་ *ngo bo nyid med pa rtogs pa* realizing naturelessness

ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ *ngo bo nyid mtshan (svabhāvalakṣāni)* essential characteristic

ངོ་བོ་བདེན་གཉིས་ལ་འདོམས་པ་ *ngo bo bden gnyis la 'doms pa* guidance concerning the entities, the two truths [ultimate truths and obscurational truths]

དངོས་ *dngos* actual, explicit, actual, direct

དངོས་བརྒྱད་བདུན་ཅུ་ *dngos brgyad bdun cu* eight categories and seventy topics

དངོས་གཉིན་ *dngos gnyen* actual antidote

དངོས་བཏགས་ *dngos btags* actual and so-called

དངོས་བསྟན་/ དངོས་སུ་བསྟན་ *dngos bstan / dngos su bstan* explicitly indicate, explicitly indicated

དངོས་པོ་ *dngos po* category, thing, [effective] thing, factuality, actuality

དངོས་པོ་བརྒྱད་ *dngos po brgyad* eight categories

དངོས་མེད་ *dngos med* thinglessness, non-thing, nonactuality

དངོས་སུ་ *dngos su* directly, explicitly, actually

མངོན་ *mngon* protrude

མངོན་གྱུར་ *mngon gyur* manifest

མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་ *mngon gyur du skye ba* manifest generation

མངོན་རྟོགས་ *mngon rtogs* clear realization

མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ *mngon du phyogs pa (abhimukha)* manifestly regard

- མངོན་དུ་བྱ་བ་ *mngon du bya* actualize, manifest
- མངོན་པ་ *mngon pa* collection of manifest knowledge
- མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ *mngon pa'i sde snod* scriptural collections of manifest knowledge
- མངོན་པར་ *mngon par* manifestly
- མངོན་པར་དགའ་བ་ *mngon par dga' ba* manifestly rejoice
- མངོན་པར་བརྗོད་པ་ *mngon par brjod pa* express, said
- མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་ *mngon par 'du mi byed* non-composition
- མངོན་པར་ཞེན་པ་/ མངོན་ཞེན་ *mngon par zhen pa / mngon zhen* attachment, conception, thoroughly conceived
- མངོན་རྫོགས་ *mngon rdzogs* thoroughly complete, completely
- མངོན་ཞེན་/ མངོན་པར་ཞེན་པ་ *mngon zhen / mngon par zhen pa* attachment, conception, thoroughly conceived
- མངོན་ཤེས་ *mngon shes* clairvoyance
- མངོན་ཤེས་དྲུག་ *mngon shes drug* six clairvoyances
- མངོན་སྲུང་ *mngon sum* direct perception, manifestation
- མངོན་སྲུང་གི་སྦྱོད་ཡུལ་ *mngon sum gyi spyod yul* object in the sphere of direct perception, object of activity of direct perception
- མངོན་སྲུང་དུ་ *mngon sum du* directly
- མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པ་ *mngon sum du rtogs pa* directly realize
- མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་བ་ *mngon sum du mthong ba* directly see
- མངོན་སྲུང་མི་བྱེད་ *mngon sum mi byed* nonmanifestation
- ལྔ་ *lnga* five
- སྔ་ལོགས་ *snga logs* prior
- སྔོན་/སྔོན་དུ་/སྔོན་ལ་ *sngon / sngon du / sngon la* earlier, previously, first
- སྔོན་དུ་འགོ་ *sngon du 'gro* precede
- སྔོན་གནས་ *sngon gnas* previous situations

སྒོན་པོ་ *sngon po* blue

བསྐྱགས་/བསྐྱགས་པ་ *bsngags / bsngags pa* laud, lauding, praise

བསྐོ་/བསྐོ་བ་ *bsngo / bsngo ba* dedication, dedicating

བསྐོ་བ་སྐོམ་ལམ་ *bsngo ba sgom lam (pariṇāmanālakṣaṇo*
bhāvanāmārgaḥ) [Great Vehicle] path of meditation of dedication

བསྐོ་བ་ཚུང་ངུ་ *bsngo ba chung ngu* small dedication

ཅ་

ཅི་རིགས་ *ci rigs* any, or

ཅིག་ཅར་ *cig car* simultaneously

ཅུང་ཟད་ *cung zad* somewhat, slight

ཅུང་ཟད་མེད་ *cung zad med* nothing in the least, not a little

གཅིག་ཕུ་/གཅིག་ཕུ་ཉིད་ *gcig pu / gcig pu nyid* solitude

གཅོད་ *gcod* severance, kill

བཅད་དུ་མེད་པ་ *bcad du med pa* not distinguishable

བཅད་པ་ *bcad pa* decree, distinguish

བཅས་ *bcas* as well as, together with

བཅིངས་པ་ *bcings pa* bound

བཅོས་མ་ *bcos ma* fake, fabricated

ཆ་

ཆ་ *cha* factor, portion, viewpoint

ཆ་མཐུན་ *cha mthun* concordance with a portion

ཆ་ནས་བཞག་པ་/ཆ་བཞག་ *cha nas bzhag pa / cha bzhag* posited from
the factor

- ཚ་ཤས་ *cha shas* factor, part
- ཚགས་བཅས་ *chags bcas* accompaniment with desire
- ཚགས་པ་མེད་ *chags pa med* nonattachment
- ཚད་ *chad* severed
- ཚུ་བོ་ *chu bo* river
- ཚུ་བོ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ *chu bo lta bu'i sems bskyed* mind-generation
like river
- ཚུ་ཞེང་གའ་ *chu zheng gab* symmetrical
- ཚུང་ *chung* small
- ཚུང་ངུའི་ཚུང་/ ཚུང་ངུའི་ཚུང་ངུ་ *chung ngu'i chung / chung ngu'i chung*
ngu small of the small
- ཚུད་མི་ཟ་ *chud mi za* nonwasted, not losing out, not wasted
- ཚེད་ *ched* intent
- ཚེད་དུ་ *ched du* for the sake of
- ཚེད་དུ་བྱ་/ ཚེད་དུ་བྱ་བ་ *ched du bya / ched du bya ba* objects of intent
- ཚེན་པོ་ *chen po* great, big
- ཚེན་པོའི་ཚེན་པོ་ *chen po'i chen po* big of the big
- ཚེས་གསལ་བ་ *ches gsal ba* brilliantly illuminating
- ཚོམ་རྒྱུན་ *chom rkun* robber
- ཚོས་ *chos* attribute, quality, phenomenon
- ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ *chos kyi sku* body of attributes
- ཚོས་དཀོན་མཆོག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ *chos dkon mchog rjes su dran pa* rec-
ollection of the doctrine jewel
- ཚོས་མཆོག་ *chos mchog* supreme mundane qualities, supreme mundane
quality
- ཚོས་མཆོག་གི་རྩེ་སྒྲོར་ *chos mchog gi rtse sbyor* (*agradhamatāmūrdha-
prayogaḥ*) supreme mundane qualities peak training

- ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྲུག་མེད་ *chos nyid rnam par 'khrug med* noume-
 non as without disturbance
 ཚོས་སྦྱོད་ *chos spyod* practice, religious activity
 ཚོས་སྦྱོད་བརྒྱ་ *chos spyod bcu* ten practices
 ཚོས་དབྱིངས་ *chos dbyings* element of attributes
 ཚོས་ཤེས་ *chos shes* doctrinal knowledge
 མཚི་མ་ *mchi ma* tears
 མཚུ་སྐྱོས་ *mchu sgros* lip
 མཚེ་བ་ *mche ba* eye-teeth, fang
 མཚོག་གི་སྤྱུལ་པའི་སྐུ་/ མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྐུ་ *mchog gi sprul pa'i sku / mchog
 gi sprul sku* supreme emanation body
 མཚོག་ཉིད་ *mchog nyid* supremacy
 འཆད་པ་ *'chad pa* explain, explanation, interrupt, broken
 འཆད་པ་པོ་ *'chad pa po* lecturer
 འཆལ་/ འཆལ་བ་ *'chal / 'chal ba* degenerated, promiscuous, running
 about, scattered, degenerate, fractured, astray

ཇ་

- ཇི་སྟེང་/ ཇི་སྟེང་པ་ *ji snyed / ji snyed pa* diversity
 ཇི་ལྟ་/ ཇི་ལྟ་བ་ *ji lta / ji lta ba* mode
 ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ *ji lta ji ltar* accordingly, in accordance with
 འཇམ་དཔལ་ *'jam dpal* Mañjushrī
 འཇིག་རྟེན་ *'jig rten* worldly, world, transient world
 འཇིག་རྟེན་དོན་ *'jig rten don* welfare of the world
 འཇིག་རྟེན་འདས་/ འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ *'jig rten 'das / 'jig rten las
 'das pa* supramundane
 འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོགས་པ་ *'jig rten pa'i rtogs pa* worldly realization

- འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་ *'jig rten las 'das pa'i 'phags rgyud kyi zag med bsam gtan* supramundane uncontaminated concentration in the continuum of a Superior
- འཇིག་རྟེན་སོ་སྐྱེ་ *'jig rten so skye* worldly common being
- འཇིག་མེད་ *'jig med* nondisintegrative
- འཇུག་སྐྱབ་/ འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ *'jug sgrub / 'jug pa'i sgrub pa* (*prasthānapratipattiḥ*) achieving through engagement
- འཇུག་པ་ *'jug pa* engage, engagement, operate, operation, enter
- འཇུག་པའི་བྱ་བ་ *'jug pa'i bya ba* activity of engaging
- འཇུག་སེམས་ *'jug sems* practical mind, practical mind of enlightenment
- འཇོག་པ་ *'jog pa* set up, posit, place
- འཇོག་བྱེད་ *'jog byed* set up, positor, means of positing
- འཇོམས་པ་ *'joms pa* overcome, overcame
- རྗེ་བཙུན་ *rje btsun* Foremost Holy
- རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ *rje btsun 'jam dpal* Foremost Holy Mañjuśrī
- རྗེས་འགོ་/ རྗེས་ལ་འགོ་ *rjes 'gro / rjes la 'gro* follow, go afterward
- རྗེས་བསྐྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་ *rjes bstan gyi gdams ngag* guidance that is subsequent teaching
- རྗེས་མཐུན་པ་ *rjes mthun pa* in accordance with, similitude
- རྗེས་སྐྱེས་པ་ *rjes su skyes pa* produce after
- རྗེས་སྐྱེས་པ་ *rjes su dran pa* recollection
- རྗེས་སྐྱེས་པ་ *rjes su byung ba* arise after
- རྗེས་སྐྱེས་པ་འབྲེལ་འདོད་ *rjes su 'brel 'dod* want to associate
- རྗེས་སྐྱེས་པ་བརྩུང་བ་ *rjes su bzung ba* take care of
- རྗེས་སྐྱེས་པ་ཡི་རང་/ རྗེས་སྐྱེས་པ་ཡི་རང་བ་ *rjes su yi rang / rjes su yi rang ba* admiration
- རྗེས་སྐྱེས་པ་ཡི་རང་སློབ་ལམ་ *rjes su yi rang sgom lam* (*anumodalakṣaṇo bhāvanāmārgaḥ*) (Great Vehicle) path of meditation of admiration

- རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ *rjes su shes pa* subsequent knowledge
 རྗོད་བྱེད་ *rjod byed* means of expression, expressive, verbalizing
 རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ *rjod byed kyi sgra* expressive term
 ལྗགས་ *ljags* tongue
 བརྗོད་ *brjod* describe, express, say, call
 བརྗོད་བྱ་ *brjod bya* subject of expression, object expressed, subject, object of expression, subject matter

ཉ

- ཉག་གཅིག་ *nyag gcig* uniquely
 ཉན་ཐོས་ *nyan thos* (*śrāvaka*) Hearer
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ *nyan thos kyi mthong lam* Hearer path of seeing
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ *nyan thos kyi lam* Hearer path
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ *nyan thos kyi lam shes pa'i lam shes*
 (*śrāvakamārgajñānamayī mārgajñātā*) knower of paths that knows
 Hearer paths
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ *nyan thos kyi lam shes pa'i lam shes*
 knowers of paths that know Hearer paths
 ཉན་ཚུལ་ *nyan tshul* mode of listening
 ཉན་རང་ *nyan rang* Hearer and Solitary Victor
 ཉམ་ང་བ་ *nyam nga ba* fright
 ཉམས་/ཉམས་པ་ *nyams / nyams pa* impairment, degeneration, withering,
 impairment, lacking
 ཉམས་ལན་/ཉམས་སུ་ལན་པ་ *nyams len / nyams su len pa* practice
 ཉི་སྣང་ *nyi snang* Āryavimuktisena's *Illumination of the Twenty-five
 Thousand Stanza Perfection of Wisdom Sūtra*
 ཉི་མ་ *nyi ma* sun

- ཉི་མ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ *nyi ma lta bu'i sems bskyed* mind-generation
 like sun
 ཉི་མའི་གཉེན་ *nyi ma'i gnyen* Sun-Friend [Buddha]
 ཉི་ཤུ་ *nyi shu* twenty
 ཉུང་ཅུས་ *nyung ngus* few
 ཉུང་ཅུས་ཚིག་ *nyung ngus tshig* few words
 ཉེ་བར་ཞི་བ་/ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་/ ཉེར་ཞི་ *nye bar zhi ba / nye bar zhi ba*
nyid / nyer zhi quiescent, quiescence, pacification, peace, thorough
 peace
 ཉེ་རིང་ *nye ring* the close and distant, close or distant, intimacy and
 alienness, distance
 ཉེར་གཅིག་ *nyer gcig* twenty-one
 ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ *nyer len gyi phung po* appropriated aggregates
 ཉོན་མོངས་ *nyon mongs* affliction, afflictive emotion
 ཉོན་མོངས་མེད་ *nyon mongs med* nonaffliction, nonafflictiveness, non-
 afflictive, without afflictive emotions
 གཉིས་ *gnyis* two
 གཉིས་དོན་ *gnyis don* welfare of both [oneself and others]
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་ *gnyis su med pa'i skad cig sbyor* non-
 dual momentary training
 གཉེན་པོ་ *gnyen po* antidote
 གཉེན་པོ་སྐོར་དགུ་ *gnyen po skor dgu* nine cycles of antidotes
 གཉེན་པོ་སྐྱབ་པ་ *gnyen po sgrub pa* antidotal achieving
 གཉེན་པོ་ཕྱོགས་གྱི་གཞི་ཤེས་ *gnyen po phyogs kyi gzhi shes* (*nimittagra-*
hanapratipakṣaparigrhītaṃ pratipakṣabhūtam vastujñānam) knower
 of bases that is classed as an antidote/ knower of bases classed as an
 antidote/ knower of bases conjoined with the antidote to apprehen-
 sion of signs that is classed as an antidote (mtshan 'dzin gyi gnyen
 pos zin pa'i gnyen po phyogs kyi gzhi shes)

- གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་ *gnyen po'i tshogs sgrub* achieving through the collection of antidotes
- མཉམ་ *mnyam* equal, equality, even,
- མཉམ་ཉིད་/ མཉམ་པ་ཉིད་ *mnyam nyid / mnyam pa nyid* equality
- མཉམ་བཞག་ *mnyam bzhag* meditative equipoise
- མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ *mnyam bzhag ye shes* pristine wisdom of meditative equipoise
- མཉེན་/མཉེན་པ་ *mnyen / mnyen pa* flexible, supple
- མཉེས་པ་ *mnyes pa* honor, please
- རྐྱེད་/ རྐྱེད་པ་ *rnyed / rnyed pa* goods, gain
- སྙིང་རྗེ་ཚེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་ *snying rje chen po'i tshogs sgrub* achieving through the collection of great compassion
- སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ *snying rjes zhi la mi gnas pa'i lam shes* (*kṛpayā śamāpratiṣṭhā mārgajñatā*) knower of paths that does not abide in [the extreme of] peace due to compassion
- སྙིང་བརྩེ་/ སྙིང་བརྩེ་བ་ *snying brtse / snying brtse ba* empathy
- སྙོམས་འདུག་དགུ་ *snyoms 'jug dgu* nine [serial] absorptions
- སྙོམས་པ་ *snyoms pa* equal
- སྙོམས་ལས་ *snyoms las* indolent, indolence
- བསྐྱེལ་བ་ *bsnyel ba* forgetfulness
- བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་/ བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བ་ *bsnyel ba mi mnga' / bsnyel ba mi mnga' ba* not endowed with forgetfulness/ not having forgetfulness

ཏ་

- ཏིང་ངེ་འཛིན་ *ting nge 'dzin* meditative stabilization, stabilization
- གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ *gting dpag dka' ba* difficult to fathom the depths
- གཏུགས་པ་ *gtugs pa* finalization

གཏོར་*gter* treasure

གཏོར་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ *gter lta bu'i sems bskyed* mind-generation
like treasure

གཏོགས་པ་ *gtogs pa* included, contained

གཏོང་བ་ *gtong ba* generous, letting go, bestowal, forsaking, generos-
ity, giving away, giving up

གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ *gtong ba rjes su dran pa* recollection of gener-
osity

གཏོད་/གཏོད་པ་ *gtod / gtod pa* consideration, conferring

གཏོད་པར་བྱེད་པ་ *gtod par byed pa* bestowal

བཏགས་ *btags* so-called, imputed

བཏགས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ *btags 'dzin gyi rtog pa* conceptualizations ap-
prehending imputed existence

བཏུད་ *btud* bow

རྩིང་ཡངས་ *rting yangs* broad heels

རྩིན་ *rten* support, basis, foundation, supportive, relying

རྩིན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་ *rten dkon mchog gsum la 'doms*
pa guidance concerning the three jewels which are the support

རྩིན་གྱུར་པ་ *rten gyur pa* basis

རྩིན་ཅན་ *rten can* based on, have as their basis

རྩིན་མཚོན་ *rten mchod* foundations of worship

རྩིན་གཞི་ *rten gzhi* basis

རྟོག་བཅས་ *rtog bcas* conceptual

རྟོག་པ་ *rtog pa* conceptualization, conceptualized, conception, concep-
tuality, conceptual consciousness

རྟོག་པར་གྱུར་པ་ *rtog par gyur pa* conceptual

རྟོག་པར་གྱུར་པའི་སློམ་ལམ་ *rtog par gyur pa'i sgom lam* conceptual
path of meditation

- རྟོག་བྲལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ *rtog bral gyi sgom lam* path of meditation devoid
of conceptuality
- རྟོགས་པ་ *rtogs pa* realization, realize, realizing
- རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ *rtogs pa chen po* great realization
- རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ *rtogs pa phun tshogs* fulfillment of realization,
perfect realization
- རྟོགས་པའི་ཚོས་ *rtogs pa'i chos* realizational doctrine
- རྟོགས་རིགས་ *rtogs rigs* types of realizations
- ལྷ་བུ་ *lta bu* the likes of, such as, -like, for instance
- ལྟར་/ལྟར་ན་ *ltar / ltar na* according to, accords with, like
- ལྗེ་བ་ *lte ba* navel
- ལྗོས་ནས་ *ltos nas* relative to
- ལྗོས་པ་ *ltos pa* relative
- ལྟབས་ *stabs* in the manner of
- ལྗང་ *steng* upper
- ལྗང་གི་ *steng gi* in terms of
- ལྗང་ན་ *steng na* on
- ལྗར་བ་ *ster ba* give, bestowal, giving away
- ལྗང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ *stong nyid rtogs pa'i shes rab* wisdom re-
alizing emptiness
- ལྗང་ཉིད་ཟབ་མོ་ *stong nyid zab mo* profound emptiness
- ལྗོན་པ་ *ston pa* teach, teacher, Teacher [Buddha]
- ལྗོབས་ཀྱིས་ *stobs kyis* through the force, through the power
- བརྟན་པ་ *brtan pa* steadiness, stable, firm
- བརྟན་པོ་ *brtan po* firm, steady
- བརྟེན་ནས་ *brten nas* in dependence upon, depending upon
- བརྟེན་པ་ *brten pa* dependent

བརྟེན་པའི་ཚོས་ *brten pa'i chos* dependent attributes

བཟུང་མེད་ *bltar med* invisibility

བསྟན་/བསྟན་པ་ *bstan / bstan pa* teaching, taught, indicate, teach, demonstrate

བསྟན་དུ་མེད་པ་ *bstan du med pa* indemonstrability, indemonstrable

བསྟེན་/བསྟེན་པ་ *bsten / bsten pa* rely, reliantly cultivating, devotion, attending upon, depend, resorting to

བསྟོད་ *bstod* praise

ཐ་

ཐགས་བཟང་ *thags bzang* well arranged

ཐབས་ *thabs* method, means

ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་ *thabs kyis ring ba ma yin* not distant due to skill in method

ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱབ་ *thabs mkhas kyi tshogs sgrub* achieving through the collection of skill in means

ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་ *thabs mkhas sbyor ba* (*upāyakauśalapravogah*) training in skill in means

ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ *thabs gcig gis bskyod pa* single movement

ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་ *thabs ma yin pas ring ba* distant due to non-skill in method

ཐབས་ལ་མཁས་པ་ *thabs la mkhas pa* skill in means

ཐམ་པར་ཚང་བ་ *tham par tshang ba* fully in number

ཐམས་ཅད་ *thams cad* all

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ *thams cad mkhyen pa* omniscient, Omniscient

One

ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ *thams cad shes pa nyid* knower of all

ཐར་/ཐར་པ་ *thar / thar pa* liberation

ཐར་པ་ཆ་མཐུན་/ ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ *thar pa cha mthun / thar pa'i cha dang mthun pa* (*mokṣabhāgīyam*) concordance with a portion of liberation

ཐར་པའི་ཆ་ *thar pa'i cha* portion of liberation

ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་ *thar pa'i phan yon* benefit of liberation

ཐར་བར་བྱེད་ *thar bar byed* freeing

ཐར་ལམ་ *thar lam* path of liberation

ཐལ་གོང་ *thal gong* between the shoulder blades

ཐུན་མོང་ *thun mong* share with, common

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ *thun mong ma yin pa* unshared, uncommon

ཐུན་མོང་མིན་ཉིད་ *thun mong min nyid* uncommonness

ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པ་ *thun mongs ma yin pa* uncommon

ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ *thun mongs ma yin pa'i chos* uncommon at-tribute

ཐུབ་བསྟན་ *thub bstan* Subduer's teaching

ཐུབ་པ་ *thub pa* Subduer [Buddha], able

ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་ *thub pa'i rtogs pa* realization of a Subduer [Buddha]

ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན་ *thub pa'i thun mong min* Subduer's unshared

ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཐུན་པ་ཉིད་ *thub pa'i rnam kun mkhyen pa nyid*

Subduer's exalted-knower-of-all-aspects

ཐུབ་དབང་ *thub dbang* Monarch of Subduers

ཐེག་ཆེན་ *theg chen* Great Vehicle

ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ *theg chen gyi rgyu 'bras* Great Vehicle causes and effects

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་སྐོམ་ལམ་ *theg chen gyi sgrub pa sgom lam* (*abhinir-hārasvabhāvo bhāvanāmārgaḥ*) Great Vehicle path of meditation of achieving

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་སྐྱུན་ལྡེ་ལ་འདོམས་པ་

theg chen gyi sgrub pa la rang dbang du 'jug pa'i rgyu spyan lnga la

'doms pa guidance concerning the five eyes—causes of engaging in Great Vehicle achieving under one's own power

ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ *theg chen gyi nges 'byed cha mthun*

Great Vehicle concordance with a portion of definite discrimination

ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ *theg chen gyi rjes la mngon rtogs*

Great Vehicle subsequent clear realization

ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་རྟོག་བཅས་ *theg chen gyi rjes la mngon*

rtogs rtog bcas Great Vehicle subsequent conceptual clear realization

ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྐོམ་ལམ་ *theg chen gyi rjes su yi rang sgom*

lam (anumodalakṣaṇo bhāvanāmārgaḥ) Great Vehicle path of meditation of admiration

ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་ *theg chen gyi don mngon rtogs* Great Ve-

hicle clear realization of the meaning

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ *theg chen gyi sbyor lam* Great Vehicle path of

preparation

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དྲོད་ *theg chen gyi sbyor lam drod* Great Vehicle

heat path of preparation

ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ *theg chen gyi tshogs lam* Great Vehicle path

of accumulation

ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ *theg chen gyi lam* Great Vehicle path

ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ *theg chen gyi lam shes pa'i lam shes*

knower of paths that know Great Vehicle paths

ཐེག་ཆེན་སྐོམ་ལམ་པ་ *theg chen sgom lam pa* one on the Great Vehicle

path of meditation

ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་ *theg chen sgrub pa (mahāyānapratipattiḥ)* Great Vehicle

achieving

ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་ལས་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བ་ལ་འདོམས་པ་ *theg*

chen sgrub pa las mi ldog pa'i rgyu yongs su mi ngal ba la 'doms pa

guidance concerning thorough nonwearying—a cause of nonreversal from Great Vehicle achieving

ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ *theg chen sgrub pa'i ched du bya ba*

(pratipatterūddeśaḥ) object of intent of Great Vehicle achieving

- ཐེག་ཆེན་རྒྱུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ *theg chen sgrub pa'i rten rang bzhin gnas rigs* (*pratipatterādhārah prakrtistham gotram*) naturally abiding lineage—the basis of Great Vehicle achieving
- ཐེག་ཆེན་རྒྱུབ་པའི་དམིགས་པ་ *theg chen sgrub pa'i dmigs pa* (*pratipatterālambanam*) object of observation of Great Vehicle achieving
- ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ *theg chen mthong lam* Great Vehicle path of seeing
- ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་ *theg chen gdams ngag* Great Vehicle guidance
- ཐེག་ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ *theg chen 'phags rgyud kyi gzhi shes* knower of bases in the continuum of a Great Vehicle Superior
- ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ *theg chen 'phags pa* Great Vehicle Superior
- ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ *theg chen 'phags pa'i mngon rtogs* Great Vehicle Superior's clear realization
- ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ *theg chen sbyor lam* Great Vehicle path of preparation
- ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ *theg chen tshogs lam* Great Vehicle path of accumulation
- ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ *theg chen sems bskyed* (*bodhicittotpādaḥ*) Great Vehicle mind-generation
- ཐེག་པ་གསུམ་ *theg pa gsum* three vehicles
- ཐེག་དམན་ *theg dman* Lesser Vehicle
- ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ *theg dman gyi sbyor lam* path of preparation of the Lesser Vehicle
- ཐེག་དམན་འཕགས་རྒྱུད་ *theg dman 'phags rgyud* continuum of a Lesser Vehicle Superior
- ཐོག་མ་ *thog ma* beginning, start
- ཐོགས་པ་མེད་ *thogs pa med* unimpeded, unobstructed
- ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་ *thogs pa'i sgrib pa* obstruction of impededness
- ཐོད་རྒྱལ་ *thod rgal* leapover
- ཐོབ་/ ཐོབ་པ་ *thob / thob pa* attained, attain

- ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ *thob pa'i phan yon* benefit attained
 ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ *thob bya mthar thug* final object of attainment
 ཐོས་ *thos* hear, Hearer, hearing, learned (as in mang thos)
 མཐའ་ *mtha'* extreme, end
 མཐའ་དག་/མཐའ་དག་པ་ *mtha' dag / mtha' dag pa* entirety, all
 མཐའ་དག་ཚང་བ་ *mtha' dag tshang ba* full complement
 མཐའ་འདས་ *mtha' 'das* passing beyond extremes
 མཐའ་ཡས་པ་ *mtha' yas pa* limitless, endless
 མཐར་གྱིས་བསྐོས་པ་ *mthar gyis bsgoms pa* meditatively cultivate se-
 rially
 མཐར་གྱིས་སྣོམས་འཇུག་དགུའི་བདག་ཉིད་ *mthar gyis snyoms 'jug dgu'i*
bdag nyid entities of the nine serial absorptions
 མཐར་གྱིས་པ་ *mthar gyis pa* serial
 མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་ *mthar gyis pa'i bya ba* serial activity
 མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ *mthar gyis sbyor ba* (*anupūrvaprayogaḥ*) serial train-
 ing
 མཐར་ཐུག་/མཐར་ཐུག་པ་ *mthar thug / mthar thug pa* consummate, fi-
 nal, finality
 མཐར་ཐུག་གི་མཆིན་པ་ *mthar thug gi mkhyen pa* final exalted knower
 མཐར་ཐུན་པ་ *mthar phyin pa* complete, conclude, completion
 མཐུན་ *methun* concordance, favorable, concordant, agree, accord with,
 agreement, harmony (as in harmonies with enlightenment བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་
 མཐུན་)
 མཐུན་སྐྱེན་ *methun rkyen* favorable condition
 མཐོ་/ མཐོ་བ་ *mtho / mtho ba* prominent/ high
 མཐོང་/ མཐོང་བ་ *methong / methong ba* see, insight, perception, perceiv-
 ing, seeing
 མཐོང་ལམ་/ མཐོང་བའི་ལམ་ *methong lam / methong ba'i lam*
 (*darśanamārgaḥ*) path of seeing

མཐོང་ལམ་རྩི་སྦྱོར་ *mtshong lam rtse sbyor* (*darśanamārgamūrdhaprayogah*) path-of-seeing peak training/ peak training of the path of seeing
 མཐོན་མཐིང་ *mthon mthing* dark blue sapphire
 འཐད་/ འཐད་པ་ *'thad / 'thad pa* logical feasibility, logically feasible, feasible

ད་

དག་པ་ *dag pa* pure, clear
 དག་ས་ *dag sa* pure ground
 དང་ *dang* and, or, consisting of
 དང་པོ་བའི་ས་ *dang po ba'i sa* ground of beginner
 དད་པ་ *dad pa* faith
 དར་རྒྱས་གླིང་ *dar rgyas gling* Dar-gyay-ling
 དུས་མཐའ་ *dus mtha'* smallest unit of time
 དུས་ལས་ཡོལ་བ་ *dus las yol ba* delay
 དེ་ལོ་ན་/ དེ་ལོ་ན་ཉིད་ *de kho na / de kho na nyid* suchness, factuality, reality
 དེ་ལོ་ནར་ *de kho nar* in reality
 དེ་ལྟར་ *de ltar* being this way, in that way, such,
 དེ་ལྟར་ན་ *de ltar na* thus
 དེ་ལྟར་ནའང་ *de ltar na'ang* nevertheless
 དེ་འདྲ་ *de 'dra* thus, likewise, such
 དེ་བཞིན་ཉིད་ *de bzhin nyid* thusness
 དེ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་སྐྱབ་ *de zung 'brel gyi tshogs sgrub* achieving through the collection of a union of those [that is, calm abiding and special insight]

- དེའི་ཕན་ཡོན་བསྐྱོད་བཀུར་བསྐྱབས་གསུམ་ *de'i phan yon bstod bkur bsn-*
gags gsum(stutistomaprasāṃsāḥ) praise, extolling, and lauding of
 the benefits of that [Great Vehicle path of meditation of belief]
- དོན་ *don* meaning, meaningful, meaningfulness, topic, welfare, sake,
 object, fact, purpose, objective, aim, benefit, topic
- དོན་གཅིག་ *don gcig* equivalent
- དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ *don gcig ming gi rnam grangs* synony-
 mous equivalent
- དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ *don che ba nyid* great meaningfulness
- དོན་ཆེན་ཉིད་ *don chen nyid* great purpose
- དོན་གཉེར་ *don gnyer* seeking
- དོན་དམ་པར་མེད་པ་ *don dam par med pa* absence of ultimate exist-
 ence, not ultimately existent
- དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ *don du gnyer bya* what is sought, what is sought after
- དོན་བདུན་ཅུ་ *don bdun cu* seventy topics
- དོན་མིན་ *don min* improper meaning
- དོན་གསུམ་ *don gsum* three welfares [of oneself, others, and both]
- དྲ་བ་ *dra ba* web
- དྲང་ *drang* straight
- དྲངས་ *drangs* induce
- དྲན་པ་ *dran pa* mindfulness, mindful, recollection
- དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ *dran pa nyer gzhang* establishments by way of mind-
 fulness, mindful establishment
- དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ *dran pa nyer bzhang* mindful establishment
- དྲི་ཞིམ་ *dri zhim* fragrant odor
- དྲུག་ *drug* six
- དྲོད་ *drod* heat
- དྲོད་རྩེ་སྦྱོར་ *drod rtse sbyor (ūṣmamūrdhaprayogaḥ)* heat peak training

- གདན་བཅས་ *gdan bcas* seated
- གདམས་ངག་ *gdams ngag* (*avavādaḥ*) guidance
- གདམས་པའི་གདམས་ངག་ *gdams pa'i gdams ngag* guidance that guides
- གདམས་ཚུལ་ *gdams tshul* mode of guidance
- གདུལ་བྱ་ *gdul bya* trainee
- གདུལ་བྱའི་ཉེས་སྦྱོན་བསེལ་བའི་ཡོན་ཏན་ *gdul bya'i nyes skyon bsel ba'i yon tan* quality of removing faults and defects from trainees
- གདོན་མི་ཟ་བ་ *gdon mi za ba* indubitable
- བདག་རྐྱེན་ *bdag rkyen* proprietary condition
- བདག་ཉིད་ *bdag nyid* entity, essence. nature
- བདག་ལྟ་ *bdag lta* view of self
- བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་ *bdag lta'i gnyen po* antidote to the view of self
- བདུན་ཅུ་ *bdun cu* seventy
- བདེ་ལྡན་ཏུ་ *bde blag tu* easy
- བདེ་ལྡན་ཏུ་ རྟོགས་པ་ *bde blag tu rtogs pa* easy realization
- བདེན་གྲུབ་/ བདེན་པར་གྲུབ་པ་ *bden grub / bden par grub pa* truly established
- བདེན་གཉིས་ *bden gnyis* two truths
- བདེན་པར་མ་གྲུབ་ *bden par ma grub* not truly established
- བདེན་པར་རྫོམ་པ་ *bden par rlom pa* false fabrication of true existence, conceit of being truly established
- བདེན་མེད་/བདེན་པར་མེད་པ་ *bden med / bden par med pa* not truly existent
- བདེན་བཞི་ *bden bzhi* four truths
- མདངས་ *mdangs* lustrous
- མདུད་པ་ *mdud pa* knot
- མདོ་ *mdo* sūtra

- མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ *mdo sde'i sde snod* scriptural collection of sets of dis-
courses
- མདོ་མས་ཀྱི་སྐབ་ *mdoms kyi sba ba* secret organ [of the genitals]
- མདོར་བསྟན་/མདོར་བསྟན་པ་ *mdor bstan / mdor bstan pa* brief indica-
tion
- འདབ་བརྒྱ་ *'dab brgya* hundred petaled lotus
- འདས་/འདས་པ་/འདས་པར་ *'das / 'das pa / 'das par* passed beyond,
beyond, supra, passing beyond
- འདི་ལྟར་ *'di ltar* this way, as follows
- འདི་ཕྱིར་པན་ཡོན་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ *'di phyir phan yon che ba'i*
theg chen mthong lam (mahānuśaṃso mahāyānadarśanamārgaḥ)
Great Vehicle path of seeing greatly beneficial in this and future
lives
- འདུ་མི་བྱེད་པ་ *'du mi byed pa* non-composition
- འདུ་ཤེས་ *'du shes* discrimination
- འདུད་/འདུད་པ་ *'dud / 'dud pa* bow, humility, make obeisance
- འདུན་པ་ *'dun pa* aspiration
- འདུལ་བ་ *'dul ba* discipline, taming
- འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ *'dul ba'i sde snod* scriptural collections of discipline
- འདུས་བྱས་ *'dus byas* compounded, compounded phenomenon
- འདུས་མ་བྱས་ *'dus ma byas* uncompounded, uncompounded phenome-
non
- འདུས་མ་བྱས་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ *'dus ma byas pa rang*
bzhin rnam dag gi yon tan uncompounded naturally pure qualities
- འདོད་/འདོད་པ་ *'dod / 'dod pa* wish, accept, want, assert, desire, Desire
[Realm]
- འདོད་ཚུལ་ *'dod tshul* modes of assertion
- འདོམས་པ་ *'doms pa* guidance, guiding
- འདོར་བ་ *'dor ba* discard

འདྲ་\འདྲ་བ་ 'dra \ 'dra ba as if, like

རྩོ་རྩེ་ rdo rje diamond, vajra

རྩོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ rdo rje lta bu'i sems bskyed mind-generation
like diamond

རྩོག་ཐབས་གཅིག་གིས་ rdog thabs gcig gis from a single point

ལྡན་\ལྡན་བ་ ldan / ldan pa endowed with, have, having, possessing,
possess, possession of which, with

ལྡན་མིན་ ldan min nonassociated

ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ ldan min 'du byed nonassociated compositional fac-
tor

ལྷག་བསྐྱེད་ཚེས་བཟོད་ sdug bsngal chos bzod doctrinal forbearance
with respect to sufferings

ལྷག་བསྐྱེད་ཚེས་ཤེས་ sdug bsngal chos shes doctrinal knowledge with
respect to sufferings

ལྷག་བསྐྱེད་རྗེས་བཟོད་ sdug bsngal rjes bzod subsequent forbearance
with respect to sufferings

ལྷག་བསྐྱེད་རྗེས་ཤེས་ sdug bsngal rjes shes subsequent knowledge with
respect to sufferings

ལྷག་བདེན་ sdug bden true sufferings

ལྷད་\ ལྷད་བ་ sdud / sdud pa include, containing, gathering

ལྷ་སྡོད་ sde snod scriptural collection

ལྷ་ཚོན་ sde tshan group, set, divisions

ལྷད་ལྷགས་ sdod lugs mode of abiding

བསྐྱེད་ bsdus in brief

བསྐྱེད་སྐོས་ bsdus sgom collectively cultivating, meditatively cultivat-
ing collectively, collective meditative cultivation

ན་

ན་མོ་ *na mo* obeisance

ནད་ *nad* disease, illness

ནད་མི་འབྱུང་ *nad mi 'byung* non-arising of illness

ནས་བཟུང་ *nas bzung* ranging from

རུབ་/རུབ་པ་ *nub / nub pa* retract, vanish, disappear

བྱ་གྲོ་རྩ་ *n.ya gro dha* fig tree, Nyagrodha

གནས་/གནས་པ་ *gnas / gnas pa* dwell, abide, included, state, place of rest, stability, place

གནས་སྐབས་ *gnas skabs* state, occasion

གནས་རིགས་ *gnas rigs* abiding lineage

གནོད་པ་ *gnod pa* harmer

རྣམ་ཀུན་ *rnam kun* all aspects

རྣམ་ཀུན་མཐུན་ཉིད་/ རྣམ་ཀུན་མཐུན་པ་/ རྣམ་ཀུན་མཐུན་པ་ཉིད་ *rnam kun mkhyen nyid / rnam kun mkhyen pa / rnam kun mkhyen pa nyid*
exalted-knower-of-all-aspects

རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ་ *rnam kun shin tu ba* utmost from all aspects

རྣམ་མཐུན་ *rnam mkhyen* exalted-knower-of-all-aspects

རྣམ་མཐུན་སྦྱོར་བ་ *rnam mkhyen sbyor ba* (sarvākārajñatāprayogah)
training in an exalted-knower-of-all-aspects

རྣམ་མཐུན་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བདུན་ *rnam mkhyen sbyor ba'i ngo bo nyid bdun* seven essentials of a training in an exalted-knower-of-all-aspects: essential of observing bases and paths (gzhi lam la dmigs pa'i ngo bo nyid), essential of nonagreement with everything worldly ('jig rten thams cad dang mi mthun pa'i ngo bo nyid), essential of unimpededness (thogs ma med pa'i ngo bo nyid), essential of the non-existence of a basis [of mistake] (gzhi med pa'i ngo bo nyid), essential of nongoing ('gro ba med pa'i ngo bo nyid), essential of nonproduction (skye ba med pa'i ngo bo nyid), essential of nonobservation

of suchness [as ultimately existent] (de bzhin nyid mi dmigs pa'i ngo bo nyid)

རྣམ་མཐུན་སྐྱོར་བའི་ལམ་ཤེས་ *rnam mkhyen sbyor ba'i lam shes* knower

of paths that is a training in an exalted-knower-of-all-aspects

རྣམ་གྲངས་ *rnam grangs* enumeration, synonymous

རྣམ་གྲོལ་ *rnam grol* release

རྣམ་གྲོལ་ལམ་ *rnam grol lam* path of release

རྣམ་བརྒྱད་ *rnam brgyad* eight aspects

རྣམ་རྟོག་ *rnam rtog* conception, conceptualization, conceptuality, conceptual consciousness

རྣམ་དག་/ རྣམ་པར་དག་པ་ *rnam dag / rnam par dag pa* complete, complete purity, pure, purity

རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ *rnam dag sgom lam* (*atyantavisuddhisvabhāvo bhāvanāmārgaḥ*) [Great Vehicle] path of complete purity

རྣམ་བདུན་ *rnam bdun* seven types

རྣམ་པ་ *rnam pa ākāraḥ* aspect, way

རྣམ་པ་ཀུན་ *rnam pa kun* all aspects, all ways

རྣམ་པ་ལྔ་ *rnam pa lnga* five aspects

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་ལམ་ *rnam pa thams cad mkhyen nyid lam* path of an exalted-knower-of-all-aspects

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་ *rnam pa thams cad dag bzhi* four purities in all aspects

རྣམ་པར་འབྲུག་ *rnam par 'khrug* disturbance

རྣམ་པར་འབྲུག་མེད་ *rnam par 'khrug med* without disturbance

རྣམ་པར་སྤངས་པ་ *rnam par spangs pa* devoid of, exclusion

རྣམ་པར་སྲིན་པ་ *rnam par smin pa* ripen, ripening, fruition, fruit

རྣམ་པར་སྲིན་པ་མ་ཡིན་པ་ *rnam par smin pa ma yin pa* nonfruitful

རྣམ་པར་སྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་ *rnam par smin pa ma yin pa'i skad cig sbyor* nonfruitful momentary training

- རྣམ་པར་སློན་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱར་བ་ *rnam par smin pa'i skad cig sbyor* fruitional momentary training
- རྣམ་པར་སློན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ *rnam par smin pa'i sems bskyed* ripening mind-generation
- རྣམ་འཕེལ་/ རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ *rnam 'phel / rnam par 'phel ba* increase
- རྣམ་འབྲེས་ *rnam 'byes* distinct
- རྣམ་རྗོགས་སྦྱར་བ་ *rnam rdzogs sbyor ba (sarvākārā-abhisambodhaḥ)* complete training in all aspects
- རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་བ་ *rnam bzhag legs par bshad pa* eloquent presentation
- རྣམ་བཞི་ *rnam bzhi* four aspects
- རྣམ་རིག་ *rnam rig* cognition
- རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་ཏུ་མེད་པ་ *rnam shes bstan du med pa* indemonstrability of consciousnesses
- རྣམ་བཤད་ *rnam bshad* Gyal-tshab's Explanation, Gyal-tshab-dar-marin-chen's (rgyal tshab dar ma rin chen, 1364-1432) Explanation Illuminating the Meaning of the Commentaries on (Maitreya's) "Treatise of Quintessential Instructions on the Perfection of Wisdom, Ornament for the Clear Realizations": Ornament for the Essence (nam bshad snying po rgyan/ shes rab kyi pha rol tu phyin pa'i man ngag gi bstan bcos mngon par rtogs pa'i rgyan gyi 'grel pa don gsal ba'i rnam bshad snying po'i rgyan)
- སྣ་ཚོགས་ *sna tshogs* variety, various
- སྣང་/ སྣང་བ་ *sngang / sngang ba* perception, appearance, appear, perceive, manifest, perceived, illumination
- སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ *sngang ba rnam bdun* seven types of appearances dream, magical illusion, mirage, echo, reflection, city of smell-eaters, and emanation
- སྣུམ་ *snum* glossy, oil
- སྣོད་ *snod* vessel
- སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ *snod kyi 'jig rten* world of environment
- སྣོད་ཏུ་རུང་བ་ *snod du rung ba* suitable vessel

པ་

པཎ་ *pan* paṇḍita

དཔག་ *dpag* fathom, infer

དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ *dpag bsam gyi shing* wish-granting tree

དཔལ་ *dpal* glorious

དཔུང་གཞེན་ *dpung gnyen* defender

དཔེ་བྱད་ *dpe byad* beauty, beauties

དཔལ་བ་ *dpral ba* forehead

སྤང་བ་ཆེན་པོ་ *spang ba chen po* great abandonment

སྤང་བྱ་ *spang bya* object of abandonment

སྤང་བྱ་ཀུན་བཏགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་བའི་མཐོང་ལམ་ལ་འདོམས་

པ་ *spang bya kun btags sa bon dang bcas pa spong ba'i mthong lam*

la 'doms pa guidance concerning the path of seeing which abandons the artificial objects of abandonment as well as their seeds

སྤང་བྱ་ལྟན་སྤྲེས་ *spang bya lhan skyes* innate object of abandonment

སྤང་བྱ་ལྟན་སྤྲེས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་བའི་སྦྱོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ *spang bya*

lhan skyes kyi sa bon spong ba'i sgom lam la 'doms pa guidance concerning the path of meditation which abandons the seeds of the innate objects of abandonment

སྤང་བྱར་རྣམ་རྟོག་ལྡན་ཚུལ་ *spang byar rnam rtog ldan tshul* way of having conceptions as objects of abandonment

སྤངས་པ་ *spangs pa* abandonment, have abandoned, devoid of, exclusion

སྤངས་པ་ལུན་ཚོགས་ *spangs pa phun tshogs* perfect abandonment, fulfillment of abandonment

སྤེལ་བ་ *spel ba* spread, interweaving

སྤོང་བ་ *spong ba* abandonment, abandon, means of abandoning

- སྒྲོལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ *spong ba'i sgrub pa* achievings that are means of
abandoning
- སྒྲོལ་བ་ *spobs pa* prowess
- སྒྲོན་ *spyan* eye
- སྒྲོན་ལྔ་ *spyan lnga* five eyes
- སྒྲོན་རྩི་ *spyan rdzi* eyelashes
- སྒྲོད་སྒྲོད་པ་ *spyod / spyod pa* enactment, behavior, practice, activity,
treating, deeds, enjoy
- སྒྲོད་ཡུལ་ *spyod yul* objects in the sphere, sphere of activity
- སྒྲོན་ *sprin* cloud
- སྒྲོན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ *sprin lta bu'i sems bskyed* mind-generation
like cloud
- སྒྲུལ་/སྒྲུལ་པ་ *sprul / sprul pa* emanate, emanation
- སྒྲུལ་སྐུ་ *sprul sku (nirmāṇakāya)* emanation body

ཕ་

- ཕ་རོལ་ *pha rol* far side
- ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་/ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ *pha rol phyin pa / pha rol tu phyin pa*
gone to the far side, perfection, transcendent
- ཕན་པར་བྱེད་ *phan par byed* help
- ཕན་ཡོན་ *phan yon* beneficial
- ཕབ་པོ་ *phab po* fall
- ཕུན་ཚོགས་ *phun tshogs* fulfillment, perfect, excellent, wonderful
- ཕུན་སྐུམ་ཚོགས་པ་ *phun sum tshogs pa* fulfillment, excellent, perfect,
splendid
- ཕུ་རིས་ *phya ris* lines on the hands
- ཕུག་དང་ཞབས་སྟེར་ *phyag dang zhabs sor* fingers and toes

- ཕྱག་འཚལ་ *phyag 'tshal* homage
 ཕྱང་ངེ་བ་ *phyang nge ba* flat
 ཕྱི་དོན་ *phyi don* external object
 ཕྱིན་ *phyin* passed, gone
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ *phyin ci ma log* non-erroneousness, nonerroneous
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཞེན་པ་ *phyin ci log tu zhen pa* erroneous conception
 ཕྱིན་དྲུག་ *phyin drug* six perfections
 ཕྱིར་ལྷས་ *phyir ltas* distraction outside
 ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་ *phyir phyogs pa* turn away
 ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ *phyir mi ldog pa* irreversible
 ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་ *phyir mi ldog pa'i dge 'dun* irreversible
 community member
 ཕྱེ་/ ཕྱེ་བ་ *phye / phye ba* divide
 ཕྱོགས་ *phyogs* class, direction, classed, faction, partial
 ཕྱོགས་པ་ *phyogs pa* turning, regarding
 ཕྱོགས་བཞི་ *phyogs bzhi* four directions
 ཕྲ་མོ་ *phra mo* subtle
 འཕགས་/འཕགས་པ་ *'phags / 'phags pa* surpass, Superior, Āryavimuk-
 tisena, superior, elevated
 འཕགས་རྒྱུད་ *'phags rgyud* continuum of a Superior
 འཕགས་པ་གསུམ་ག་ *'phags pa gsum ga* the three Superiors (Hearer,
 Solitary Victor, and Bodhisattva Superiors)
 འཕགས་པ་གསུམ་གའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བསམ་གཏན་
 'phags pa gsum ga'i rgyud la yod pa'i thun mong gi yon tan bsam
 gtan concentrations that are shared qualities existing in the contin-
 uums of all three Superiors (Hearer, Solitary Victor, and Bodhisattva
 Superiors)
 འཕགས་པའི་གང་ཟག་ *'phags pa'i gang zag* Superior person

- འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ *'phags pa'i bden pa bzhi* four noble truths,
four truths of Superiors, four elevating truths
འཕགས་བཞི་ *'phags bzhi* four Superiors (Hearer, Solitary Victor, Bodhi-
sattva, and Buddha Superiors)
འཕགས་ལམ་ *'phags lam* Superior path
འཕགས་སང་ *'phags seng* Āryavimuktisena and Haribhadra
འཕེལ་/འཕེལ་བ་ *'phel / 'phel ba* increase
འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་ *'phel med 'grib med* not increase or decrease
འཕྲིན་ལས་ *'phrin las* exalted activity, activity
འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ *'phrog par byed pa* captivate

བ་

- བང་རིམ་ *bang rim* tier
བར་སྐབས་ *bar skabs* transitional
བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ *bar chad med pa'i ting nge 'dzin* unin-
terrupted meditative stabilization
བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྒྲོར་ *bar chad med pa'i rtse sbyor (anan-
taramūrdhaprayogaḥ)* uninterrupted peak training
བར་དུ་ *bar du* through (as in: through to and including), until
བར་དུ་གཅོད་ *bar du gcod* interrupt, interruptive, interfering
བིམ་པ་ *bim pa* red fruit
བུང་བ་ *bung ba* bee
བེའུ་ *be'u* curl
བོར་བ་ *bor ba* forsake
བྱ་དཀའ་/བྱ་དཀའ་བ་ *bya dka' / bya dka' ba* difficult to performance
བྱ་ངང་ *bya ngang* swan
བྱང་ཚུབ་ *byang chub* enlightenment

- བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ *byang chub phyogs mthun* harmonies with enlightenment
- བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ *byang chub sems dpa'* Bodhisattva
- བྱང་ཆེན་/བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ *byang chen / byang chub chen po* great enlightenment
- བྱང་ཕྱོགས་/བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ *byang phyogs / byang chub phyogs mthun* harmonies with enlightenment
- བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ *byang phyogs so bdun* thirty-seven harmonies with enlightenment
- བྱང་སེམས་/བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ *byang sems / byang chub kyi sems* mind of enlightenment
- བྱང་སེམས་/བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ *byang sems / byang chub sems dpa'* Bodhisattva
- བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ *byang sems kyi lam (bodhisattvamārgaḥ)* Bodhisattva path
- བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་ *byang sems sbyor lam* Bodhisattva path of preparation
- བྱམས་/བྱམས་པ་ *byams / byams pa* love, Maitreya
- བྱས་པ་ *byas pa* treated, done
- བྱི་དོར་བྱས་ *byi dor byas* wiped
- བྱིན་གྱིས་སྤྲ་/བྱིན་གྱིས་སྤྲ་བ་ *byin gyis phra / byin gyis phra ba* tapered, tapering
- བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ *byin gyis brlabs pa* blessing into magnificence, blessed into magnificence
- བྱིན་པ་ *byin pa* calves
- བྱུང་ *byung* arisen from
- བྱེ་བྲག་ *bye brag* specific
- བྱེད་/བྱེད་པ་ *byed / byed pa* act, function
- བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ *byed pa'i mtshan nyid (kāritralakṣaṇāni)* functional characteristic

བྱེད་ལས་ *byed las* function

བྱེད་ལས་བྱུང་བར་ཅན་ *byed las khyad par can* special function

བྱོན་ *byon* come

བྲལ་བ་ *bral ba* separate, lose out

བྲི་ *bri* diminishment

བྲམ་མ་ *bla ma* lama

བྲམ་མེད་ *bla med* unsurpassed

བྲམ་མེད་བྱང་ཚུབ་ *bla med byang chub* unsurpassed enlightenment

བྲང་ *blang* adopt

བྲང་དོར་ *blang dor* adoptings and discardings, adopting and discarding

བྲོ་ *blo* intelligence, awareness, attitude, mind

བྲོ་གསལ་ *blo gsal* clear intellect

བྲོན་ *blon* minister

དབང་ *dbang* control, power, monarch, faculty, sovereign

དབང་རྩུལ་ *dbang rtul* dull faculty

དབང་དུ་བྱས་ནས་ *dbang du byas nas* in terms of

དབང་རྗེན་ *dbang rnon* sharp faculty

དབང་པོ་ *dbang po* Indra, faculty, sense power

དབང་པོ་སུམ་རྩེན་ *dbang po sum rtsen* Indra's Palace of Threefold

Play

དབང་འབྲིང་ *dbang 'bring* medium faculty

དབྱུར་ལྗན་ *dbur ldan* prominent

དབེན་/དབེན་པ་ *dben / dben pa* devoid, voidness, isolation, isolated

དབྱངས་ *dbyangs* melodiousness

དབྱིངས་ *dbyings* element

དབྱེས་ཆེ་བ་ *dbyes che ba* large

- འབད་/འབད་པ་ 'bad / 'bad pa strive, striving
- འབད་མེད་ 'bad med nonstriving, without striving
- འབད་རྩོལ་ 'bad rtsol striving and exertion
- འབར་/འབར་བ་ 'bar / 'bar ba blaze forth
- འབྲིན་པ་ 'byin pa issue forth, deliverance, produce, well (as in “tears well from the eyes”)
- འབྲིན་བྱེད་ 'byin byed means of issuing forth
- འབྲུང་གནས་ 'byung gnas mine (as in “jewel mine”), source
- འབྲེད་/འབྲེད་པ་ 'byed / 'byed pa discrimination, allow (as in “opening the way”), divide, differentiation
- འབྲེས་པ་ 'byes pa defined (as in “beautifully defined”)
- འབྲས་/འབྲས་བུ་ 'bras / 'bras bu fruit/ effect
- འབྲས་བུ་ཚེས་སྐུ་ 'bras bu chos sku (*phaladharmakāyā*) fruit body of attributes
- འབྲས་བུ་ལྷུང་དུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མངོན་ཤེས་བྱུག་ལ་འདོམས་པ་ 'bras bu myur du 'grub pa'i rgyu mngon shes drug la 'doms pa guidance concerning the six clairvoyances causes of quickly achieving fruits
- འབྲས་ལྷུ་ 'bras yum fruit Mother (perfection of wisdom)
- འབྲས་ལྷུ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ 'bras yum la nye ba'i gzhi shes
(*phalamūtāmāturāsannibhūtaṃ vastujñānam*) knower of bases that is close to the fruit Mother
- འབྲས་ལྷུ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ 'bras yum la ring ba'i gzhi shes
(*phalamūtāmāturdūrībhūtaṃ vastujñānam*) knower of bases that is distant from the fruit Mother
- འབྲིང་ 'bring medium
- སྦྱངས་ 'sbyangs purify, purified
- སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་གཉིས་ 'sbyangs pa'i yon tan bcu gnyis twelve qualities of the purified
- སྦྱར་/སྦྱར་བ་ 'sbyar / 'sbyar ba affix, compile

- ལྷན་པའི་གོ་སྐབ་ *sbyin pa'i go sgrub* achieving through the armor of giving
- ལྷན་པའི་པར་ཕྱིན་ *sbyin pa'i phar phyin* perfection of giving
- ལྷན་པའི་ཚོགས་སྐབ་ *sbyin pa'i tshogs sgrub* achieving through the collection of giving
- སྟོན་བ་ *sbyor ba (prayoga)* preparation, connection, training
- སྟོན་བ་དེའི་འཛིན་སྣངས་མཉམ་ཉིད་ *sbyor ba de'i 'dzin stangs mnyam nyid (prayogasya samatā)* equality in the mode of apprehension of trainings [in a knower of bases]
- སྟོན་བའི་སྐྱོན་ *sbyor ba'i skyon (prayogadoṣāḥ)* faults of trainings
- སྟོན་བའི་མཚན་ཉིད་ *sbyor ba'i mtshan nyid (prayogalakṣāṇi)* characteristics of trainings/ characteristics
- སྟོན་བའི་ཡོན་ཏན་ *sbyor ba'i yon tan (prayogaguṇaḥ)* qualities of trainings
- སྟོན་བའི་/སྟོན་བ་བའི་ *sbyor bzhi / sbyor ba bzhi* four trainings complete training in all aspects (rnam kun mngon rdzogs sbyor ba), peak training (rtse mo'i sbyor ba), serial training (mthar gyis pa'i sbyor ba), and momentary training (skad cig ma'i sbyor ba)
- སྟོན་ལམ་ *sbyor lam* path of preparation
- སྟོན་ལམ་རྩེ་སྟོན་ *sbyor lam rtse sbyor* path-of-preparation peak training, peak training of the path of preparation

མ་

- མ་འགོང་བ་ *ma 'gong ba* not overpowered
- མ་རྒྱ་སྟོ་པ་ *manydzu gho ṣa* Mañjuḥoṣha
- མ་མཐའ་ *ma mtha'* lowest point
- མ་འདྲེས་/མ་འདྲེས་པ་ *ma 'dres / ma 'dres pa* unshared
- མ་རྟོར་བར་ *ma nor bar* unerringly
- མ་དམིགས་པ་ *ma dmigs pa* not observed

- མ་རྫོགས་/ མ་རྫོགས་པ་ *ma rdzogs / ma rdzogs pa* noncompletion
- མ་ལྷགས་ནས་ *ma zhugs nas* prior to entering
- མ་ཞེན་ *ma zhen* nonattachment
- མ་ལུས་པ་ *ma lus pa* all, none remaining
- མང་ཐོས་ *mang thos* learned one
- མི་སྐྱལ་ *mi skrag* non-fear, not afraid
- མི་དགེ་/ མི་དགེ་བ་ *mi dge / mi dge ba* non-virtue
- མི་འགྱུར་/ མི་འགྱུར་བ་ *mi 'gyur / mi 'gyur ba* unchangeability, un-
changeable, not change
- མི་འགྲོད་པ་ *mi 'gyod pa* non-regretful
- མི་དངངས་པ་ *mi dngangs pa* non-oppression
- མི་མངའ་/ མི་མངའ་བར་ *mi mnga' / mi mnga' bar* not endowed with,
without
- མི་འཇིགས་པ་ *mi 'jigs pa* fearlessness
- མི་ཉམས་པ་ *mi nyams pa* nondegeneration
- མི་རྟག་/ མི་རྟག་པ་ *mi rtag / mi rtag pa* impermanence, impermanent
- མི་མཐུན་ *mi mthun* unfavorable, discordant, not agree, not accord with,
- མི་མཐུན་ཕྱོགས་ *mi mthun phyogs* discordant class, classed as discord-
ant, unfavorable class
- མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ *mi mthun phyogs kyi gzhi shes (nimittagra-
hanabaddham vipakṣamūtaṃ vastujñānam)* knower of bases classed
as discordant /knower of bases bound by the apprehension of signs
that is classed as discordant (mtshan 'dzin gyis bcings pa'i mi mthun
phyogs kyi gzhi shes)
- མི་ལྡན་ *mi ldan* non-endowed
- མི་ལྡོག་ཉིད་ *mi ldog nyid* irreversibility
- མི་ལྡོག་པ་ *mi ldog pa* nonreversal
- མི་ཕམ་བླ་མ་ *mi pham bla ma* Guru Ajita

- མི་ཕམ་བླ་མའི་ཞལ་ལུང་ *mi pham bla ma'i zhal lung* Sacred Word of
Guru Ajita
- མི་བྱེད་པ་ *mi phyed pa* indivisibility, indivisible, cannot split
- མི་དམིགས་/ མི་དམིགས་པ་ *mi dmigs / mi dmigs pa* nonapprehension/
nonapprehendability, nonobservation
- མི་ཞུམ་ *mi zhum* non-depression, not slack
- མི་བཟད་པ་ *mi bzad pa* inexhaustibility
- མི་གཡོ་བ་ *mi g.yo ba* nonfluctuation
- མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ *ming gi rnam grangs* synonymous, synonym
- མིང་ཅམ་ *ming tsam* mere name
- མུ་གེ་ *mu ge* contagion
- མེ་ *me* fire
- མེ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ *me lta bu'i sems bskyed* mind-generation like
fire
- མེད་/ མེད་པ་ *med / med pa* nonexistence, nonexistent, without, absent,
absence
- མོག་མོག་པོ་ *mog mog po* lusterless
- མོག་མོག་པོར་བྱེད་ *mog mog por byed* make lusterless
- མོས་/མོས་པ་ *mos / mos pa* belief
- མོས་པ་སྐྱོམ་ལམ་/ མོས་པའི་སྐྱོམ་ལམ་ *mos pa sgom lam / mos pa'i sgom
lam (adhimuktalakṣaṇo bhāvanāmārgaḥ)* [Great Vehicle] path of
meditation of belief
- མོས་པ་སྐྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ *mos pa spyod pa'i sems bskyed* mind-gen-
eration of engagement through belief
- མོས་སྐྱོད་/ མོས་པ་སྐྱོད་པ་ *mos spyod / mos pa spyod pa* engagement
through belief
- མྱང་འདས་/ མྱང་ངན་ལས་འདས་པ་ *myang 'das / myang ngan las 'das pa*
nirvāṇa, passed beyond sorrow
- མྱུར་/མྱུར་དུ་ *myur / myur du* quickly, quick, speedy

- མྱོང་/མྱོང་བ་ *myong / myong ba* experience
 དམིགས་/དམིགས་པ་ *dmigs / dmigs pa* observe/ apprehend
 དམིགས་པ་ *dmigs pa* object of observation
 དམིགས་པ་དག་ *dmigs pa dag* objects of observation
 དམིགས་པ་མེད་/ དམིགས་མེད་ *dmigs pa med / dmigs med* unappre-
 hendability
 དམིགས་པ་མེད་པ་ *dmigs pa med pa* unobservable
 དམིགས་ཡུལ་ *dmigs yul* object of observation
 དམིགས་ཡུལ་བདེན་བཞི་ལ་འདོམས་པ་ *dmigs yul bden bzhi la 'doms pa*
 guidance concerning the objects of observation which are the four
 truths
 མྱོན་ *sman* medicine
 མྱོན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ *sman lta bu'i sems bskyed* mind-generation
 like medicine
 མྱོན་པ་ *smin pa* ripen, ripening, fruition, fruition
 མྱོན་བྱེད་ *smin byed* maturation, means of ripening
 མྱོན་ཚུགས་ *smin tshugs* eyebrows
 མྱེ་བ་ *sme ba* mole
 མྱོན་/ མྱོན་པ་ *smon / smon pa* aspirational, wish
 མྱོན་མཁྱེན་/ མྱོན་ནས་མཁྱེན་པ་ *smon mkhyen / smon nas mkhyen pa* ex-
 alted knowledge upon wishing
 མྱོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ *smon pa rnam par spangs pa* exclusion of
 wish
 མྱོན་མེད་/ མྱོན་པ་མེད་པ་ *smon med / smon pa med pa* wishlessness,
 wishless
 མྱོན་ལམ་ *smon lam* prayer-wish, wish-path

ཅ་

གཅང་ *gtsang* clean

གཅུག་ཏོར་ *gtsug tor* crown protrusion

གཙོ་བོ་ *gtso bo* main, main one

གཙོ་བོར་/གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ *gtso bor / gtso bor gyur pa* mainly, chiefly,
principally

རྩ་/རྩ་བ་ *rtsa / rtsa ba* vein, root, fundamental

རྩམ་པ་/རྩོམ་པ་ *rtsam pa / rtsom pa* composition, composing

རྩེ་ *rtse* node, peak

རྩེ་སྦྱར་ *rtse sbyor (mūrdhaprayogaḥ)* peak training

རྩེ་མོ་ *rtse mo* peak

རྩེ་མོའི་རྩེ་སྦྱར་ *rtse mo'i rtse sbyor (mūrdhamūrdhaprayogaḥ)* peak peak
training

རྩོད་ངག་ *rtsod ngag* disputatious speech

རྩོལ་/རྩོལ་བ་ *rtsol / rtsol ba* exertion

རྩོལ་མཛད་ *rtsol mdzad* sustain

བརྩེ་/བརྩེ་བ་ *brtse / brtse ba* empathy

བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་ *brtse ba'i yon tan* quality of empathy

བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གོ་སྐབ་ *brtson 'grus kyi go sgrub* achieving through the
armor of effort

བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ *brtson 'grus kyi phar phyin* perfection of ef-
fort

བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཚོགས་སྐབ་ *brtson 'grus kyi tshogs sgrub* achieving
through the collection of effort

ཚ་

ཚངས་/ཚངས་པ་ *tshangs / tshangs pa* Brahṁā

ཚངས་པར་སྟོད་ཉིད་/ཚངས་པར་སྟོད་/ཚངས་པར་སྟོད་པ་ *tshangs par spyod nyid / tshangs par spyod / tshangs par spyod pa* clean behavior

ཚངས་དབྱངས་/ཚངས་པའི་དབྱངས་ *tshangs dbyangs / tshangs pa'i dbyangs* Brahṁā melodiousness

ཚད་ *tshad* size, measure, limit

ཚད་མ་ *tshad ma* valid cognition,

ཚད་མེད་པ་ *tshad med pa* measurelessness, limitless

ཚད་མེད་བཞི་ *tshad med bzhi* four mmeasurables

ཚིག་ཟིན་ *tshig zin* verbal reading

ཚིགས་བཅད་ *tshigs bcad* stanza, poetry

ཚུ་རོལ་ *tshu rol* near side

ཚུལ་ *tshul* how, mode, way

ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་གོ་སྐབ་ *tshul khrims kyi go sgrub* achieving through the armor of ethics

ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ *tshul khrims kyi phar phyin* perfection of ethics

ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་སྐབ་ *tshul khrims kyi tshogs sgrub* achieveing through the collection of ethics

ཚུལ་བྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ *tshul khrims rjes su dran pa* recollection of ethics

ཚུལ་འཆལ་/ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་ *tshul 'chal / tshul khrims 'chal ba* de-generated ethics, ethics gone astray, immoral, immorality

ཚུལ་བཞིན་ *tshul bzhin* proper, properly

ཚུལ་བཞིན་མིན་པ་ *tshul bzhin min pa* improper

ཚོགས་ *tshogs* group, collection, accumulation

- ཚོགས་སྐྱབ་ *tshogs sgrub* (*sambhārapratipattiḥ*) achieving through collec-
tions
- ཚོགས་ལམ་ *tshogs lam* path of accumulation
- ཚོལ་/ཚོལ་བ་ *tshol / tshol ba* seeking
- མཚན་ཉིད་ *mtshan nyid* definition, characteristic, character
- མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ *mtshan nyid med pa'i skad cig sbyor*
characterless momentary training
- མཚན་མ་མེད་པ་ *mtshan ma med pa* signless
- མཚན་འཛིན་/མཚན་མར་འཛིན་པ་ *mtshan 'dzin / mtshan mar 'dzin pa*
apprehension of signs
- མཚན་གཟི་ *mtshan gzhi* illustration
- མཚུངས་ལྡན་ *mtshungs ldan* parallel association, association
- མཚོ་/རྒྱ་མཚོ་ *mtsho / rgya mtsho* ocean, lake
- མཚོ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ *mtsho lta bu'i sems bskyed* mind-generation
like ocean
- མཚོན་པར་བྱེད་པ་ *mtshon par byed pa* characterize
- མཚོན་བྱེད་ *mtshon byed* characterize, characterizing, means of charac-
terizing, illustrate
- འཚང་རྒྱ་/འཚང་རྒྱ་བ་ *'tshang rgya / 'tshang rgya ba* full purification,
fully purified, fully enlightened
- འཚམ་ *'tsham* proportioned
- འཚམ་པར་ *'tsham par* in accordance with

ཇོ་

- མཇུག་པ་ *mdzad pa* make, bring about, cause to
- མཇོས་/མཇོས་པ་ *mdzes / mdzes pa* beautiful, beautify, beautifully
- མཇོས་སྤྲུག་རབ་རྫོགས་པ་ *mdzes sdug rab rdzogs pa* full beauty
- མཇོས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ *mdzes byed kyi rgyan* beautifying ornament

མཛོད་ *mdzod do* (imp.)

མཛོད་ *mdzod* storehouse, treasury

མཛོད་ལྷ་བྱའི་སེམས་བསྐྱེད་ *mdzod lta bu'i sems bskyed* mind-generation like treasury

འཛིངས་ *'dzings* tangle

འཛིན་སྣངས་ *'dzin stangs* mode of apprehension

འཛིན་མ་ *'dzin ma* earth

འཇུང་བྱེད་པ་ *'dzud byed pa* connect

འཇོགས་པ་ *'dzegs pa* ascend

རྫོགས་བྱང་ *rdzogs byang* complete enlightenment

རྫོགས་བྱེད་ *rdzogs byed* bringing to completion

བརྗིབ་ *brdzi ba* affected

ཞ

ཞབས་ *zhabs* foot, leg

ཞབས་འབྱུང་མི་མངོན་ *zhabs 'bur mi mngon* inconspicuous ankles

ཞལ་ལྷུང་ *zhal lung* sacred word

ཞི་ཉིད་ *zhi nyid* pacification

ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱབ་ *zhi gnas kyi tshogs sgrub* achieving through the collection of calm abiding

ཞི་བ་ *zhi ba* pacification, quiescence, peace

ཞི་ལྷག་ *zhi lhag* calm abiding and special insight

ཞི་ལྷག་རྒྱུང་འབྲེལ་ *zhi lhag zung 'brel* union of calm abiding and special insight

ཞིང་དག་ལྷ་ན་མེད་པ་ *zhing dag bla na med pa* unsurpassed pure land

ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་ *zhing dag sbyor ba (buddhakṣetrapari-śuddhiprayogaḥ)* training in a pure land

ལུམ་/ལུམ་པ་ *zhum / zhum pa* depression, discouragement, slouch

ཞེན་/ཞེན་པ་ *zhen / zhen pa* conception, conceive, attachment, adherence, adhering

ཞེན་རིག་ *zhen rig* conceptual knower

ཞོ་འཇུང་ *zho 'thung* Sho-thung

གཞན་ *gzhan* other, another, others

གཞན་རྒྱུད་ *gzhan rgyud* others' continuums

གཞན་དོན་ *gzhan don* other's welfare

གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ *gzhan don gyi yon tan* qualities for others' welfare

གཞན་ཡང་ *gzhan yang* in addition to, moreover

གཞི་ *gzhi* base, foundation, substratum

གཞི་ཀུན་རྫོབ་པ་ *gzhi kun rdzob pa* conventional base

གཞི་ཐམས་ཅད་ *gzhi thams cad* all bases

གཞི་མེད་/གཞི་མེད་པ་ *gzhi med / gzhi med pa* baseless, baselessness

གཞི་ཤེས་ *gzhi shes (vastujñānam)* knower of bases

གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ *gzhi shes sbyor ba (vastujñānaprayogaḥ)* training in knowers of bases

གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་ *gzhi shes sbyor ba'i ngo bo nyid bzhi*

four essentials of a training in a knower of bases essential of isolation from the afflictions (nyon mongs las dben pa'i ngo bo nyid), essential of the nonexistence of assumptions of bad physical states that are signs of afflictions (nyon mongs kyi rtags lus kyi gnas ngan len med pa'i ngo bo nyid), essential of the nonexistence of improper [mental application], the [causal] mark of afflictions (nyon mongs kyi mtshan ma tshul bzhi min pa med pa'i ngo bo nyid), and essential of isolation from conceptions of [truly existent] adopting and discarding (blang dor gyi rnam rtog gis dben pa'i ngo bo nyid)

གཞིའི་དེ་ཉིད་ *gzhi'i de nyid* suchness of bases

གཞོན་ཤ་ཆགས་ *gzhon sha chags* youthfully tender

- བཞག་/བཞག་པ་ *bzhag / bzhag pa* posit, set, present,
 བཞིན་ *bzhin* in accordance with, like, as in, (verb ending indicating
 continuing action), face
 བཞོན་པ་ *bzhon pa* mount
 བཞོན་པ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ *bzhon pa lta bu'i sems bskyed* mind-gen-
 eration like mount

བ

- བག་/བག་པ་ *zag / zag pa* contaminated, contamination
 བག་བཅས་ *zag bcas (sāsrava)* contaminated
 བག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ *zag bcas sgom lam* contaminated path of medita-
 tion
 བག་པ་མེད་ *zag pa med* uncontaminated
 བག་མེད་ *zag med (anāsrava)* uncontaminated
 བག་མེད་སྒོམ་ལམ་ *zag med sgom lam* uncontaminated path of medita-
 tion
 བང་ཟིང་ *zang zing* material things
 བད་པར་བརྩ་ *zad par bcu* ten totalities
 བད་པར་བརྩའི་བདག་ཉིད་ *zad par bcu'i bdag nyid* entities of the ten
 totalities
 བབ་/བབ་པ་/བབ་མོ་ *zab / zab pa / zab mo* profundity, profound, deep
 བབ་ཉིད་ *zab nyid* just profound
 བབ་པ་ཉིད་ *zab pa nyid* more profound
 ཟེན་ *zin* (past perfect indicator)
 ཟེན་པ་ *zin pa* conjoined, conjunction
 ཟེལ་ *zil* magnificence
 ཟེལ་གྱིས་མནན་ *zil gyis mnan* outshone

- ཟེལ་གཞོན་/ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ *zil gnon / zil gyis gnon pa* overwhelm,
outshining
- ཟེལ་གཞོན་བརྒྱད་ *zil gnon brgyad* eight magnificences
- ཟུང་དུ་འབྲེལ་པ་ *zung du 'brel pa* union
- ཟོ་རྩུན་རྒྱུད་ *zo chun rgyud* water wheel
- ཟླ་བ་ *zla ba* moon
- ཟླ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ *zla ba lta bu'i sems bskyed* mind-generation
like moon
- ཟུམ་ *zlum* round
- ཟུམ་ *zlum* round
- ཟློག་པ་ *zlog pa* reverse
- གཟིགས་པ་ *gzigs pa* perception, vision
- གཟུགས་མེད་ *gzugs med* formless, formless [absorption]
- གཟུང་དོན་ *gzung don* apprehended-object, objects apprehended
- གཟུང་བ་ *gzung ba* apprehended object
- གཟུང་བྱ་ *gzung bya* object of apprehension
- གཟུངས་ *gzungs (dhāraṇī)* retention
- གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱབ་ *gzungs kyi tshogs sgrub* achieving through the
collection of retentions
- གཟུངས་འཛིན་ *gzungs 'dzin* apprehended-object and apprehending-
subject
- བཟོ་བ་སྐྱལ་སྐུ་ *bzo ba sprul sku* artisan emanation body
- བཟོད་/བཟོད་པ་ *bzod / bzod pa* forbearance
- བཟོད་པའི་གོ་སྐྱབ་ *bzod pa'i go sgrub* achieving through the armor of
patience
- བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ *bzod pa'i phar phyin* perfection of patience
- བཟོད་པའི་རྩེ་སྐྱོར་ *bzod pa'i rtse sbyor (kṣāntimūrdhaprayogaḥ)* forbear-
ance peak training

བཟོད་པའི་ཚོགས་སྒྲུབ་ *bzod pa'i tshogs sgrub* achieving through the
collection of patience

བསྐྱོག་པ་ *bzlog pa* reverse, opposite, overcome

འ་

འང་/ཡང་/ཀྱང་ *'ang / yang / kyang* also, though, although, on the one
hand, even, even though, moreover

འོག་མིན་གྱི་ལོངས་སྐྱུ་ *'og min gyi longs sku* complete enjoyment body of
a Highest Pure Land

འོད་ *'od* light

ཡ་

ཡང་/ཀྱང་/འང་ *yang / kyang / 'ang* also, though, although, on the one
hand, even, even though, moreover

ཡང་དག་ *yang dag* thoroughly, completely, correct, correctly

ཡང་དག་རྫོགས་པ་ *yang dag rdzogs pa* thoroughly complete

ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ *yang dag rdzogs pa'i byang chub* thor-
oughly complete enlightenment

ཡང་དག་བཤད་ *yang dag bshad* thoroughly explained

ཡངས་/ ཡངས་པ་ *yangs / yangs pa* broad, wide

ཡན་ལག་ *yan lag* limb, branch

ཡི་རང་ *yi rang* admiration

ཡིད་ཆེས་/ཡིད་ཆེས་པ་ *yid ches / yid ches pa* belief, believe

ཡིད་འཕྲོག་ *yid 'phrog* captivate

ཡིད་བྱེད་པ་/ ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ *yid byed pa / yid la byed pa* take to mind

ཡིད་མི་བདེ་བ་ *yid mi bde ba* mental discomfort

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ *yid bzhin nor bu* wishing-granting jewel

- ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ *yid bzhin nor bu lta bu'i sems*
bskyed mind-generation like wish-granting jewel
- ཡུན་རིང་ *yun ring* long time, long period
- ཡུལ་ངེས་པ་ *yul nges pa* limited place
- ཡེ་ཤེས་ *ye shes* pristine wisdom
- ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུབ་ *ye shes kyi tshogs sgrub* achieving through the
 collection of pristine wisdom
- ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐུ་ *ye shes chos sku(jñānadharmakāya)* pristine wisdom
 body of attributes
- ཡོངས་གཙོད་ *yongs gcod* discrimination
- ཡོངས་འདྲན་པ་ *yongs 'dren pa* leader
- ཡོངས་བསྐྱུས་ *yongs bsdus* thorough inclusion
- ཡོངས་མི་གཏོང་བ་ *yongs mi gtong ba* not let go
- ཡོངས་འཇོན་ *yongs 'dzin* restrainer, tutor
- ཡོངས་སྤྲོད་པ་ *yongs su ngal ba* wearying
- ཡོངས་སྤྲོད་པ་ *yongs su bsngo ba* thorough dedication
- ཡོངས་སྤྲོད་གཏུགས་པ་ *yongs su gtugs pa* finalization
- ཡོངས་སྤྲོད་མ་ཞེན་པ་ *yongs su ma zhen pa* nonattachment
- ཡོངས་སྤྲོད་མི་ངལ་/ ཡོངས་སྤྲོད་མི་ངལ་པ་ *yongs su mi ngal / yongs su mi ngal*
ba nonwearying
- ཡོངས་སྤྲོད་འཇོན་/ ཡོངས་སྤྲོད་འཇོན་པ་ *yongs su 'dzin / yongs su 'dzin pa*
 restrainer, thoroughly take hold of, thoroughly maintain, thorough
 grasping
- ཡོངས་སྤྲོད་རྫོགས་པ་ *yongs su rdzogs pa* full complement, fulfillment
- ཡོངས་སྤྲོད་ཞེན་པ་ *yongs su zhen pa* attachment
- ཡོངས་སྤྲོད་བཟུང་བ་ *yongs su bzung ba* thorough sustenance
- ཡོན་ཏན་ *yon tan* quality, good quality

ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་སྒྲ་རྟོག་གིས་རྫོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་མི་བྱས་པའི་ཡོན་
 ཏན་ *yon tan de gnyis sgra rtog gis rdzogs pa'i tshul gyis rtogs mi*
nus pa'i yon tan quality of the inability of thoroughly realizing
 these two qualities through terms and conceptuality

གཡམས་ *g.yas* right

གཡུང་རྒྱུང་ *g.yung drung* swastika

གཡོ་བ་ *g.yo ba* fluctuation, fluctuate

ར་

རག་མ་ལས་པ་ *rag ma las pa* nonreliance, noncontingency

རང་རྒྱལ་གྱི་ལས་ *rang rgyal gyi lam* Solitary Victor path

རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ *rang rgyal gyi lam shes pa'i lam shes*
(jinamārgajñānamayī mārgajñātā) knower of paths that knows Sol-
 itary Victor paths

རང་རྒྱུ་ *rang rgyu* its cause

རང་དོན་ *rang don* one's own welfare

རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ *rang don gyi yon tan* qualities for one's own wel-
 fare

རང་བྱུང་ *rang byung* self-arisen

རང་དབང་དུ་ *rang dbang du* under one's own power

རང་བཞིན་ *rang bzhin* naturally, nature, inherent existence, natural

རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ *rang bzhin gyi rgyan* natural ornament

རང་བཞིན་གནས་རིགས་ *rang bzhin gnas rigs (praktistham gotram)* nat-
 urally abiding lineage

རབ་བཀང་བ་ *rab bkang ba* thoroughly fill

རབ་ཏུ་སྦྱིན་ *rab tu sbyin* intense giving

རབ་དབྱེ་མེད་ཉིད་ *rab dbye med nyid* without divisions

- རབ་འབྱེད་/རབ་རུ་འབྱེད་པ་ *rab 'byed / rab tu 'byed pa* intensive differ-
entiation
- རབ་རྫོགས་ *rab rdzogs* completion
- རི་ *ri* mountain
- རི་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ *ri lta bu'i sems bskyed* mind-generation like
mountain
- རིགས་ *rigs* lineage, type
- རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ *rigs kyis khyab pa* pervasion [of all sentient be-
ings] by [the Buddha] lineage
- རིགས་གནས་ *rigs gnas* abide in a type
- རིགས་མིན་གྱིས་ *rigs min gyis* irrationally
- རིགས་རྫོགས་པ་ *rigs rdzogs pa* complete type
- རིང་/རིང་བ་ *ring / ring ba* long, distant, wide
- རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ *rin chen 'byung gnas* jewel-mine
- རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་གནས་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ *rin po che'i 'byung gnas lta
bu'i sems bskyed* mind-generation like jewel-mine
- རིམ་གྱིས་ *rim gyis* serial
- རིམ་གྱིས་སློམ་པ་ *rim gyis sgom pa* serial meditation
- རིམ་པ་ *rim pa* stage
- རིམ་པར་འཚམ་ *rim par 'tsham* well-proportioned
- རིམ་བཞིན་དུ་ *rim bzhin du* respectively
- རུང་/རུང་བ་ *rung / rung ba* suitable, feasible, fit
- རུང་བར་བྱ་བ་ *rung bar bya ba* make suitable
- རུས་སྐལ་ *rus sbal* tortoise
- རུས་སྐལ་ཞབས་ *rus sbal zhabs* tortoise-feet
- རེ་རེ་ *re re* each
- རོ་སྟོད་ *ro stod* upper body
- རོ་ལྗང་བ་ *ro myang ba* experiencing taste, taste

རོལ་ *rol* sport, side

རྒྱབས་ལྡན་ *rlabs ldan* endowed with waves (the ocean)

རྫོམ་པ་ *rlom pa* conceit, false fabrication

རྫོམ་མེད་པ་ *rlom med pa* nonconceit

རྫོམ་སེམས་ *rlom sems* mental conceit

ལ་

ལ་ལ་ *la la* some

ལ་སོགས་པ་/སོགས་ *la sogs pa / sogs* and so forth, and so on

ལག་རྗེས་ *lag rjes* imprint

ལན་འདེབས་པ་ *lan 'debs pa* answer

ལམ་ *lam* path

ལམ་གྱི་བདེན་པ་/ལམ་བདེན་ *lam gyi bden pa / lam bden* true path

ལམ་གྱི་ཚོགས་སྐྱབ་ *lam gyi tshogs sgrub* achieving through the collection of the [Great Vehicle] paths [of seeing and meditation]

ལམ་ཚོས་བཟོད་ *lam chos bzod* doctrinal forbearance with respect to the path

ལམ་ཚོས་ཤེས་ *lam chos shes* doctrinal knowledge with respect to the path

ལམ་རྗེས་བཟོད་ *lam rjes bzod* subsequent forbearance with respect to the path

ལམ་རྗེས་ཤེས་ *lam rjes shes* subsequent knowledge with respect to the path

ལམ་བདེན་ *lam bden* true path

ལམ་བདེན་སྟེང་གི་རྣམ་པ་བདུན་ *lam bden steng gi rnam pa bdun* seven aspects in terms of true paths

ལམ་པོ་ཆེ་ *lam po che* highway

- ལམ་པོ་ཆེ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ *lam po che lta bu'i sems bskyed* mind-generation like highway
- ལམ་མ་ཡིན་པ་ *lam ma yin pa* non-path
- ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ *lam sher phyin* path perfection of wisdom mār-gamūtaprajñāpāramitā
- ལམ་ཤེས་/ ལམ་ཤེས་ཉིད་ *lam shes / lam shes nyid (mārgajñatā)* knower of paths, knowledge of paths
- ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ *lam shes kyi yan lag (mārgajñatāngāni)* limbs of knowers of paths
- ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ་ *lam shes sbyor ba (mārgajñatāprayogaḥ)* training in a knower of paths
- ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྔ་ *lam shes sbyor ba'i ngo bo nyid lnga*
five essentials of a training in a knower of paths training in the difficult to achieve (sgrub dka' ba'i sbyor ba), training in definiteness of full purification one-pointedly (gcig tu 'tshang rgya bar nges pa'i sbyor ba), training in achieving the three great intents [great mind, great abandonment and great realization] (ched du bya ba chen po gsum sgrub pa'i sbyor ba), training in not observing the three spheres of meditation as ultimately existent (sgom pa'i 'khor gsum don dam par mi dmigs pa'i sbyor ba), training in stopping the conception of truly existent things (bden pa'i dngos por zhen pa bkag pa'i sbyor ba)
- ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་ *lam shes sbyor ba'i shes mtshan*
knowledge characteristic of a training in a knower of paths
- ལམ་གསུམ་ *lam gsum* three paths
- ལས་ *las* action, function
- ལས་སྣང་དག་པ་ *las snang dag pa* pure karma and perception
- ལས་འབྲས་ *las 'bras* effects of actions
- ལུང་མ་བསྟན་/ ལུང་མ་བསྟན་པ་ *lung ma bstan / lung ma bstan pa* neutral, neutrality [that is, Buddha's silence]
- ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ *lus kyi gnas ngan len* disfunctional physical state
- ལུས་ཅན་ *lus can* embodied being
- ལེགས་པ་ *legs pa* beautiful, eloquent, good

- ལེགས་པར་འབྲེས་པ་ *legs par 'byes pa* beautifully defined
- ལེགས་ཕྱེ་ *legs phye* good distinction
- ལེགས་བཤད་/ལེགས་པར་བཤད་པ་ *legs bshad / legs par bshad pa* elo-
quence/ explained well
- ལོ་རྟོག་ *lo tog* harvest
- ལོ་ལེགས་ *lo legs* good harvest
- ལོག་སྐྱབ་ *log sgrub* wrong achieving
- ལོག་རྫོག་ *log rtog* wrong conception, wrong conceptualization
- ལོང་བུ་ *long bu* ankle
- ལོངས་ *longs* enjoyment, [complete] enjoyment
- ལོངས་སྐུ་/ལོངས་སྟོན་རྫོགས་སྐུ་/ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐུ་ *longs sku /*
longs spyod rdzogs sku / longs spyod rdzogs pa'i sku
(*sāmbhogakāya*) complete enjoyment body
- ལོངས་སྟོན་ *longs spyod* enjoying, enjoyment

ཤ་

- ཤིང་བལ་ *shing bal* cotton
- ཤིན་ཏུ་དག་པ་ *shin tu dag pa* completely pure
- ཤིན་ཏུ་རྒྱམ་དག་ *shin tu rnam dag* very pure
- ཤེར་དོན་ *sher don* meaning of the Perfection of Wisdom Sūtras
- ཤེས་དགོས་པ་ *shes dgos pa* have to be known, necessary to know, must
be known
- ཤེས་འཆལ་ *shes 'chal* fractured intelligence, scattered intelligence, intel-
ligence gone astray
- ཤེས་རུས་ *shes nus* can be known
- ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ *shes pa skye ba med pa* nonproduction of con-
sciousness
- ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ *shes pa'i mtshan nyid* knowledge characteristics

- ཤེས་པར་བྱ་བ་ *shes par bya ba* object to be known, to be known
- ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ *shes pas srid la mi gnas* not abiding in cyclic existence through knowledge
- ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ *shes pas srid la mi gnas pa'i gzhi shes (prajñāyā bhavāpratiṣṭhitam vastujñānam)* knower of bases that does not abide in [the extreme of] mundane existence due to knowledge
- ཤེས་བྱེད་ *shes byed* revelatory, to make known
- ཤེས་རབ་ *shes rab* wisdom
- ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སླབ་ *shes rab kyi go sgrub* achieving through the armor of wisdom
- ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་/ ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་/ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ *shes rab kyi phar phyin / shes rab pha rol phyin pa / shes rab kyi pha rol tu phyin pa* perfection of wisdom
- ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོགས་སླབ་ *shes rab kyi tshogs sgrub* achieving through the collection of wisdom
- ཤོ་ལོ་ཀ་ *sho lo ka* stanza
- གཤེགས་ *gshegs* proceed, go
- བཤད་/ བཤད་པ་ *bshad / bshad pa* explain, exposition, explanation, describe
- བཤེས་གཞེན་ *bshes gnyen* spiritual guide
- བཤེས་གཞེན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ *bshes gnyen lta bu'i sems bskyed* mind-generation like spiritual guide
- བཤོར་ *bshor* bristly

ས་

- ས་ *sa* earth, ground
- ས་གཙོན་ *sa gcod* arrange

- ས་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ *sa lta bu'i sems bskyed* mind-generation like
earth
- ས་བོན་ *sa bon* seed
- ས་བོན་མི་རུང་ *sa bon mi rung* unfit seeds
- ས་མཚམས་ *sa mtshams* boundary
- ས་རབ་མང་ལེ་ *sarbamanggalam* Sarvamaṅgalam
- ས་སྤྱང་ *sa srung* elephant
- སྤྱ་ར་སྤྱ་ཏི་ *swa ra swa ti* Svarasvatī, Sarasvatī
- སངས་རྒྱས་ *sangs rgyas* Buddha
- སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ *sangs rgyas kyi 'phrin las* Buddha activity
- སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ *sangs rgyas kyi yum* Mother of Buddha
- སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ *sangs rgyas kyi sa* Buddha ground
- སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ *sangs rgyas dkon mchog rjes su dran pa* recollection of the Buddha Jewel
- སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་སྲུང་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོབས་ *sangs rgyas kho na la yod pa'i thun mong ma yin pa stobs* unshared powers that exist only in Buddhas
- སངས་རྒྱས་ཟིང་ *sangs rgyas zhing* Buddha land
- སའི་ཚོགས་སྐྱབ་ *sa'i tshogs sgrub* achieving through the collection of the [ten] grounds
- སའི་ཡོངས་སྤྱོད་ *sa'i yongs sbyong* thorough purifier of a ground (Def: A quality that clears away the defects of the ground on which it is possessed and brings about completion of the qualities of that ground)
- སུན་འབྲེན་པ་ *sun 'byin pa* repudiate
- སུམ་རྩེན་ *sum rtsen* Palace of Threefold Play
- སེ་རུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ *se ru rang rgyal gyi lam shes pa'i lam shes* (*pratyekajinamārgajñānamayī mārgajñātā*) knower of paths that knows Solitary Victor paths
- སེམས་ཀུན་གནས་པ་ *sems kun gnas pa* thorough stability of mind

- བེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ *sems kyi gnas ngan len* disfunctional mental state
 བེམས་ཀྱི་སྲོད་པ་ *sems kyi spyod pa* mental behavior
 བེམས་བསྐྱེད་/བེམས་བསྐྱེད་པ་ *sems bskyed / sems bskyed pa* (altruistic) mind-generation, mind-generation
 བེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་ *sems can kun mchog nyid* supreme of sentient beings
 བེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་ *sems can 'jig rten* world of sentient beings
 བེམས་ཅན་དོན་ *sems can don* welfare of sentient beings
 བེམས་ཆེན་པོ་ *sems chen po* great mind
 བེམས་མཉམ་ *sems mnyam* mind of equality
 བེམས་བཟུང་མེད་ *sems btar med* invisibility of mind
 བེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ *sems dpa'i rnal 'byor* Bodhisattva's yoga
 བེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ *sems dpa'i rnal 'byor mthar thug*
 Bodhisattva's final yoga
 བེར་སྣ་ *ser sna* miserly, miserliness
 བོ་སྐྱེ་/ བོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ *so skye / so so'i skye bo* common being
 བོ་བོ་ *so so* individual, common
 བོ་བོ་ཡང་དག་རིག་ *so so yang dag rig* individual correct knowledg
 བོ་བོར་ *so sor* individually
 བོ་གས་/ ལ་བོ་གས་པ་ *sogs / la sogs pa* and so forth, and so on
 བོར་མོ་ *sor mo* fingers and toes, fingers, toes
 བྲབ་པ་ *srab pa* slender
 བྲབ་པ་ *srab pa* smooth
 སྲིད་སྲིད་པ་ *srid / srid pa* mundane existence, cyclic existence
 སྲིད་མཐའ་ *srid mtha'* extreme of mundane existence, extreme of cyclic existence

- མྱེད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ *srid dang zhi ba mnyam* equality of mundane existence and peace
- མྱེད་པ་ *srid pa* lasts (as in མྱེད་པ་ as long as...lasts)
- མྱེད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ *srid zhi mnyam nyid kyi sbyor ba* (*bhavaśāntisamatābhāvanāprayogaḥ*) training in the equality of mundane existence and peace
- མྱོག་གི་བར་ཆད་ *srog gi bar chad* interference with life
- མྱོག་མི་གཅོད་པ་ *srog mi gcod pa* not killing
- སྦྱོབ་པ་ *slob pa* learner
- སྦྱོབ་པ་ཕྱིར་མི་སྦྱོག་པའི་དགོ་འདུན་ *slob pa phyir mi ldog pa'i dge 'dun* (*śaikṣo 'vaivartiko bodhisattvagaṇaḥ*) virtuous aspirants who are irreversible learners
- སྦྱོབ་མ་ *slob ma* learner
- སྦྱོབ་མ་ཉན་ཐོས་ *slob ma nyan thos* learner Hearer
- སྦྱོབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ *slob ma nyan thos kyi lam* learner Hearer path
- སྦྱོབ་མ་སྦྱོན་ཐོས་ *slob ma snyan thos* Hearer learner
- གསལ་བ་ *gsan pa* hear
- གསལ་པ་ *gsal ba* clear, brilliant, illumination
- གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ *gsal byed kyi rgyan* illuminating ornament
- གསུང་ *gsung* speech
- གསུངས་/ གསུངས་པ་ *gsungs / gsungs pa* speech, set forth, said, says
- གསེར་ *gser* gold
- གསེར་འཁོར་ *gser 'khor* gold wheel
- གསེར་ལྷ་བུ་འི་སེམས་བསྐྱེད་ *gser lta bu 'i sems bskyed* mind-generation like gold
- གསེར་འཕྲུང་ *gser 'phreng* Tsong-kha-pa's *Golden Garland of Eloquence* (*legs bshad gser gyi 'phreng ba*) / *Extensive Explanation of (Maitreya's) "Treatise of Quintessential Instructions on the Perfection of Wisdom: Ornament for the Clear Realizations" as Well as Its Commentaries: Golden Garland of Eloquence*

བསགས་ *bsags* accumulate

བསམ་གཏན་ *bsam gtan* concentration, concentrative

བསམ་གཏན་གྱི་གོ་སྐབ་ *bsam gtan gyi go sgrub* achieving through the armor of concentration

བསམ་གཏན་གྱི་པར་སྤྱན་ *bsam gtan gyi phar phyin* perfection of concentration

བསམ་གཏན་གྱི་ཚོགས་སྐབ་ *bsam gtan gyi tshogs sgrub* achieving through the collection of concentration

བསམ་པ་ *bsam pa* attitude, thought, thinking

བསམ་པ་ལུན་ཚོགས་ *bsam pa phun tshogs* excellent attitude

བསམ་མི་བྱུང་ *bsam mi khyab* inconceivable, inconceivability, unencompassable by thought

བསལ་བྱ་ལོག་སྐབ་ *bsal bya log sgrub (apaneyavipratipattiḥ)* wrong achievings to be avoided

བསེ་རུ་ *bse ru* rhinoceros

བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་སྐབ་ *bsod nams kyi tshogs sgrub* achieving through the collection of merit

བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ *bsod nams chen po* great merit

བསྐྱང་བ་མེད་པ་ *bsrung ba med pa* nonconcealment

བསྐབ་པ་ *bslab pa* training, learning

ཧ་

ལྷ་ *lha* deity, god

ལྷ་ལྷ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ *lha bla ma rjes su dran pa* recollection of deities and gurus

ལྷ་དབང་ *lha dbang* sovereign of gods

ལྷ་མིན་ *lha min* demigod

ལྷག་ *lhag* special, special insight

- ལྷག་མཐོང་ *lhag mthong* special insight
- ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་སྐྱུབ་ *lhag mthong gi tshogs sgrub* achieving
through the collection of special insight
- ལྷག་པ་ *lhag pa* higher
- ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ *lhag pa shes rab kyi bslab pa* trainings in
higher wisdom
- ལྷག་མ་ *lhag ma* remaining
- ལྷག་བསམ་ *lhag bsam* special pure attitude
- ལྷག་བསམ་དག་པ་ *lhag bsam dag pa* special pure thought, special pure
attitude
- ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ *lhag bsam dag pa'i sems bskyed* mind-
generation of special pure thought
- ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ *lhan cig byed rkyen* cooperative condition
- ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱོ་བྱུང་ནམ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ *lhun gyis grub pa glo bur
rnam dag gi yon tan* spontaneously accomplished qualities of purity
from adventitious [defilements]
- ལྷན་གྲུབ་ཏུ་ *lhun grub tu* spontaneously
- ལྷན་འགྲུབ་/ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ *lhun 'grub / lhun gyis grub pa* spontane-
ity, spontaneous
- ལྷན་པོ་ *lhun po* Meru

ཨ་

- ཨ་བློ་ས་མ་ཡ་/མངོན་པར་རྟོགས་པ་/མངོན་རྟོགས་ *a bhi sa ma ya / mngon
par rtogs pa / mngon rtogs* abhisamaya, clear realization
- ཨེན་ཡ་ *e na ya* antelope
- ཨོྲ་སྐྱི་ *om swa sti (om svasti)* om svasti

THE EIGHT CATEGORIES AND SEVENTY TOPICS: ENGLISH-TIBETAN

THE THIRTY PHENOMENA CHARACTERIZING THE
THREE EXALTED KNOWERS

Chapter I. The ten phenomena characterizing **Ex-
alted-knowers-of-all-aspects** (རྣམ་མཁྱེན་)

1st Topic

1. Great Vehicle Mind-generations (སེམས་བསྐྱེད་)

2nd Topic

2. Guidance (གདམས་ངག་)

3rd Topic

3. Limbs of Definite Discrimination (ངེས་འབྱེད་ཡན་
ལག་)

4th Topic

4. Naturally Abiding Lineage, the Support of
Great Vehicle Achievings (ཐོག་ཆེན་རྒྱལ་པའི་རྟེན་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་)

5th Topic

5. Objects of Observation of Great Vehicle Achievings (ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་)

6th Topic

6. Objects of Intent of Great Vehicle Achievings (ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་)

7th Topic

7. Achievings through Armor (གོ་སྐྱབ་)

8th Topic

8. Achievings through Engagement (འཇུག་ལྷན་བ་)

9th Topic

9. Achievings through Collections (ཚོགས་སྐྱབ་)

10th Topic

10. Definitely Issuative Achievings (ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་)

Chapter II. The eleven phenomena characterizing **Knowers of paths** (ལམ་ཤེས་)

11th Topic

1. Limbs of Knowers of Paths (ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་)

12th Topic

2. Knowers of Paths that Know Hearer Paths (ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་)

13th Topic

3. Knowers of Paths that Know Solitary Realizer Paths (རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་)

14th Topic

4. Great Vehicle Paths of Seeing, Greatly Beneficial in This and Future Lives (འདི་ཕྱིར་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་
ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་)

15th Topic

5. Functions of a [Great Vehicle] Path of Meditation (སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་)

6. Paths of Meditation

16th Topic

Paths of Meditation of Belief (མོས་པ་སྒོམ་ལམ་)

17th Topic

7. Praise, Extolling, and Lauding of the Benefits of That [Path of Meditation of Belief] (དེའི་ཕན་ཡོན་
བརྟོན་བཀུར་བསྐྱེད་གསུམ་)

18th Topic

8. Paths of Meditation of Dedication (བསྐྱོབ་བ་སྒོམ་
ལམ་)

19th Topic

9. Paths of Meditation of Admiration (རྗེས་སུ་ཡི་རང་
སྒོམ་ལམ་)

20th Topic

10. Paths of Meditation of Achieving (རྒྱུ་བ་བ་སྒོམ་
ལམ་)

21st Topic

11. Paths of Meditation of Complete Purity (རྣམ་
དག་སྒོམ་ལམ་)

Chapter III. The nine phenomena characterizing Knowers of bases (གཞི་ཤེས་)

22nd Topic

1. Knowers of Bases Not Abiding in the Extreme of Mundane Existence due to Knowledge (ཤེས་པས་སྤང་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་)

23rd Topic

[2. Knowers of Paths Not Abiding in the Extreme of Peace due to Compassion (སྣང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་)]

24rd Topic

3. Knowers of Bases Distant from the Fruit Mother (འབྲས་ལུས་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་)

25th Topic

4. Knowers of Bases Close to the Fruit Mother (འབྲས་ལུས་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་)

26th Topic

5. Knowers of Bases Classed as Discordant (མཐུན་སྟེན་གྱི་གཞི་ཤེས་)

27th Topic

6. Knowers of Bases Classed as Antidotes (གཉེན་པོ་སྟེན་གྱི་གཞི་ཤེས་)

28th Topic

7. Trainings in Knowers of Bases (གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་)

29th Topic

8. Equalities in the Modes of Apprehension of Trainings [in Knowers of Bases] (སྐྱུར་བ་དེའི་འཛིན་སྟངས་མཉམ་ཉིད་)

30th Topic

9. Paths of Seeing (མཐོང་ལམ་)

THE THIRTY-SIX PHENOMENA CHARACTERIZING
THE FOUR TRAININGS

Chapter IV. The eleven phenomena characterizing **Complete trainings in all aspects** (རྣམ་ཚོགས་སྐྱུར་བ་)

31st Topic

1. Aspects (རྣམ་བ་)

32nd Topic

2. Trainings (སྐྱུར་བ་)

33rd Topic

3. Qualities of Trainings (སྐྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་)

34th Topic

4. Defects of Trainings (སྐྱུར་བའི་སྐྱོན་)

35th Topic

5. Characteristics of Trainings (སྐྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་)

36th Topic

6. Concordances with a Portion of Liberation (ཐར་བ་ཆ་མཐུན་)

37th Topic

7. Concordances with a Portion of Definite Discrimination (ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་)

38th Topic

8. Irreversible Community Members (ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་དགོ་འདུན་)

39th Topic

9. Trainings in the Equality of Mundane Existence and Peace (སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་)

40th Topic

10. Trainings in a Pure Land (ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་)

41th Topic

11. Trainings in Skill in Means (ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་)

Chapter V. The eight phenomena characterizing **Peak trainings** (ཚེ་སྦྱོར་)

42nd Topic

1. Heat Peak Trainings (དྲོད་ཚེ་སྦྱོར་)

43rd Topic

2. Peak Peak Trainings (ཚེ་མའི་ཚེ་སྦྱོར་)

44th Topic

3. Forbearance Peak Trainings (བཟོད་པའི་ཚེ་སྦྱོར་)

45th Topic

4. Supreme Mundane Qualities Peak Trainings (ཚོས་མཚོག་གི་ཚེ་སྦྱོར་)

46th Topic

5. Path-of-Seeing Peak Trainings (མཐོང་ལམ་ཚེ་སྦྱོར་)

47th Topic

6. Path-of-Meditation Peak Trainings (སྒོམ་ལམ་རྩེ་
ལྗོངས་)

48th Topic

7. Uninterrupted Peak Trainings (བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་
ལྗོངས་)

49th Topic

8. Wrong Achievings to be Avoided (བསམ་ལ་བྱ་ལོག་
ལྗོངས་)

Chapter VI. The thirteen phenomena characterizing **Serial trainings** (མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་)

50th Topic

1. Perfection of Giving (སྤྱོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་)

51st Topic

2. Perfection of Ethics (ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་)

52nd Topic

3. Perfection of Patience (བརྗོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་)

53rd Topic

4. Perfection of Effort (བརྗོད་ལྟུང་གི་ཕར་ཕྱིན་)

54th Topic

5. Perfection of Concentration (བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་
ཕྱིན་)

55th Topic

6. Perfection of Wisdom (ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་)

56th Topic

7. Recollection of the Buddha Jewel (སངས་རྒྱལ་
དགོན་མཚོག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་)

57th Topic

8. Recollection of the Doctrine Jewel (ཚོས་དགོན་
མཚོག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་)

58th Topic

9. Recollection of the Spiritual Community Jewel
(དགེ་བདུན་དགོན་མཚོག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་)

59th Topic

10. Recollection of ethics (ཚུལ་སྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་) [il-
lustrating reversal from the unfavorable class]

60th Topic

11. Recollection of generosity (གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་)
[illustrating engagement in virtue]

61st Topic

12. Recollection of deities [endowed with the eye
of pristine wisdom] and gurus (ལྷ་སླ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་)
[as judges of whether virtues or nonvirtues are
performed]

62nd Topic

13. Realizing the naturelessness (ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཉོགས་པ་) [of all those twelve]

Chapter VII. The four phenomena characterizing
Momentary trainings (སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་)

63rd Topic

1. Nonfruitful Momentary Trainings (རྣམ་པར་སྒྲིན་
པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་)

64th Topic

2. Fruitful Momentary Trainings (རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་
སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་)

65th Topic

3. Characterless Momentary Trainings (མཚན་ཉིད་
མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་)

66th Topic

4. Nondual Momentary Trainings (གཉིས་སུ་མེད་པའི་
སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་)

CHAPTER VIII. THE FOUR PHENOMENA

CHARACTERIZING BODIES OF ATTRIBUTES (ཚོས་སྐྱུ་)

67th Topic

1. Nature Bodies (རང་བཤུ་ཉིད་སྐྱུ་)

68th Topic

2. Pristine Wisdom Bodies of Attributes (ཡེ་ཤེས་ཚོས་
སྐྱུ་)

69th Topic

3. Complete Enjoyment Bodies (ལོངས་སྐྱུ་)

70th Topic

4. Emanation Bodies (སྐྱུ་ལྷ་སྐྱུ་)

Buddha Activities (སངས་རྒྱལ་གྱི་འཕྲིན་ལས་)

Jeffrey Hopkins is Professor Emeritus of Tibetan Buddhist Studies at the University of Virginia where he taught Tibetan Buddhist Studies and Tibetan language for thirty-two years from 1973. He received a B.A. *magna cum laude* from Harvard University in 1963, trained for five years at the Lamaist Buddhist Monastery of America in Freewood Acres, New Jersey, USA (now the Tibetan Buddhist Learning Center in Washington, New Jersey), and received a Ph.D. in Buddhist Studies from the University of Wisconsin in 1973. He served as His Holiness the Dalai Lama's chief interpreter into English on lecture tours for ten years, 1979-1989. At the University of Virginia he founded programs in Buddhist Studies and Tibetan Studies and served as Director of the Center for South Asian Studies for twelve years. He has published forty-two books, some of which have been translated into a total of twenty-two languages. He published the first translation of the foundational text of the Jo-nang school of Tibetan Buddhism in *Mountain Doctrine: Tibet's Fundamental Treatise on Other-Emptiness and the Buddha-Matrix*. He has translated and edited sixteen books by His Holiness the Dalai Lama, the last four being *How to See Yourself as You Really Are*; *Becoming Enlightened*; *How to Be Compassionate*; and *The Heart of Meditation: Discovering Innermost Awareness*. He is the Founder and President of the UMA Institute for Tibetan Studies.

Jongbok Yi is Assistant Professor of Asian Philosophy at the Richard Stockton College of New Jersey. He received a B.A. from Sunkyunkwan University in 1997 and received an M.A. from Seoul National University in 2000 in Seoul, South Korea. He studied Indian and Tibetan Buddhism with Professor Jeffrey Hopkins and Professor David Germano from 2002 at the University of Virginia where he received an M.A. in 2005 and a Ph.D. in 2013. The title of his dissertation is "Monastic Pedagogy on Emptiness in the Geluk Sect of Tibetan Buddhism: Intellectual History and Analysis of Topics Concerning Ignorance According to Svātantrika-Mādhyamika in Monastic Textbooks by Jam-yang-shay-pa." He has translated a few books including *Stages of Meditation* and *Mind of Clear Light: Advice on Living Well and Dying Consciously* by His Holiness the 14th Dalai Lama, etc., into Korean. With Jeffrey Hopkins he published *The Hidden Teaching of the Perfection of Wisdom Sutras: Jam-yang-shay-pa's Seventy Topics and Kon-chog-jig-may-wang-po's 173 Aspects* and *Ngag-wang-pal-dan's Explanation of the Treatise "Ornament for the Clear Realizations" From the Approach of the Meaning of the Words: The Sacred Word of Maitreya-nātha* (Dyke, Va.: uma-tibet.org, 2014). He has been teaching at the Richard Stockton College of New Jersey since 2013 and is also a translator of the UMA Institute for Tibetan Studies.

Vocabulary in Jam-yang-shay-pa's Seventy Topics

This book provides an inventory of words containing all vocabulary in Jam-yang-shay-pa's *Eloquent Presentation of the Eight Categories and Seventy Topics: Sacred Word of Guru Ajita* in dictionary format followed by a list of the eight categories and seventy topics. Jam-yang-shay-pa's text is a map detailing the progression to enlightenment based on Maitreya's *Ornament for the Clear Realizations*. First it presents the omniscience, the knowledge of the paths, and the knowledge of the foundation that are to be developed through practice; then it describes the four trainings that are the means of developing those extraordinary wisdoms; and finally it details the attributes of Buddhahood that are the fruit of training. Thus, this dictionary is rich with vocabulary from the path structure of Great Vehicle Buddhism.



uma-tibet.org